MODERN KLASİKLER DİZİSİ - 61

STEFAN ZWEIG

YAKICI SIR

ALMANCA ASLINDAN ÇEVİREN:
İLKNUR İGAN

TÜRKİYE İŞ BANKASI
Kültür Yayınları

2. basım

Kısa bir tatil için Avusturya Alplerine giden bir baron, zamanını zararsız bir flörtle renklendirmenin yollarını aramaktadır. Kendine fazlasıyla güvenen ve gönül maceralarına her zaman açık olan bu müzmin kadın avcısı, kısa sürede kendisine bir av bulmakta hiç zorlanmayacaktır. Tanışıp yakınlaşmak istediği kadının on iki yaşındaki oğluyla ahbaplık kurarak işe koyulur. *Yakıcı Sır* annesini elde etmek isteyen bu narsist çapkın tarafından kullanılan bir çocuğun hikâyesidir aslında. Ne var ki, yetişkin dünyası bazen masum çocuklara büyüklere göründüğünden çok daha berrak görünmektedir...

STEFAN ZWEIG (1881-1942): Roman, şiir, öykü, deneme ve oyun gibi farklı türlerde yetkin ürünler veren yazar, Viyana'da doğdu. Avusturya, Fransa ve Almanya'da öğrenim gördü. Yaşamı boyunca Avrupa'nın hızlı değişimine tanıklık eden Zweig, 1913'te Salzburg'a yerleşti. 1934'te Nazilerin baskısı yüzünden bu kentten ayrıldı. Önce İngiltere'ye, 1940'ta da Brezilya'ya göç etti. 1942'de karısıyla birlikte intihar etti. Psikolojiye ve Freud'un öğretisine duyduğu ilgi onu derin karakter incelemelerine götürmüştü. Önemli denemeleri arasında Balzac, Dickens ve Dostoyevski'yi konu aldığı *Drei Meister* (1920; *Üç Büyük Usta*); Hölderlin, Kleist ve Nietzsche'yi incelediği *Der Kampf mit dem Dämon* (1925; *Kendileriyle Savaşanlar*) ile Casanova, Stendhal ve Tolstoy'la ilgili *Drei Dichter ihres Lebens* (1928; *Kendi Hayatının Şiirini Yazanlar*) sayılabilir. Yazara ün kazandıran bir başka yapıtı *Sternstunden der Menschheit*'tır (1928; Yıldızın Parladığı Anlar). Zweig ayrıca Joseph Fouché, Marie Antoinette ve Mary Stuart'ın nesnellikten çok sezgiye dayanan biyografilerini yazmıştır. Çok sayıda yapıtı arasında *Verwirrung der Gefühle* (1925; *Karmaşık Duygular*) adlı bir öykü kitabıyla *Ungeduld des Herzens* (1938; Sabırsız Yürek) adlı bir psikolojik romanı da mevcuttur.

KDV dahil fiyatı
9 TL

Genel Yayın: 3383

MODERN KLASİKLER DİZİSİ

STEFAN ZWEIG
YAKICI SIR

ÖZGÜN ADI
BRENNENDES GEHEIMNIS

ÇEVİREN
İLKNUR İGAN

SERTİFİKA NO: 29619

EDİTÖR
GAMZE VARIM

GÖRSEL YÖNETMEN
BİROL BAYRAM

DÜZELTİ
MEHMET CELEP

GRAFİK TASARIM VE UYGULAMA
TÜRKİYE İŞ BANKASI KÜLTÜR YAYINLARI

I. BASIM EYLÜL 2015, İSTANBUL
2. BASIM OCAK 2016, İSTANBUL

ISBN 978-605-332-553-6 (KARTON KAPAKLI)

BASKI
KİTAP MATBAACILIK SAN. TİC. LTD. ŞTİ.
Davutpaşa Caddesi No: 123 Kat: 1
Topkapı İstanbul (0212) 482 99 10
Sertifika No: 16053

TÜRKİYE İŞ BANKASI KÜLTÜR YAYINLARI
İstiklal Caddesi, Meşelik Sokak No: 2/4 Beyoğlu 34433 İstanbul
Tel. (0212) 252 39 91
Faks (0212) 252 39 95
www.iskultur.com.tr

Modern Klasikler Dizisi -61

Stefan Zweig

Yakıcı Sır

Almanca aslından
çeviren: İlknur İgan

TÜRKİYE İŞ BANKASI
Kültür Yayınları

İçindekiler

Partner

Lokomotif boğuk bir çığlık bırakıverdi. Semmering'e gelmişlerdi. Kara vagonlar göğün gümüşsü ışığı altında bir an için durakladılar, birkaç kişiyi dışarı bırakarak birkaç başka yolcuyu yuttular, orada burada telaşlı konuşmalar duyuldu. Lokomotif tekrar düdüğünü öttürdü ve peşinde tangırdayan dizi dizi vagonlarıyla tünele girdi. Sonra nemli rüzgârın arındırdığı berrak bir fonun önünde manzara yeniden yayılıverdi.

Trenden inenler arasında iyi giyimiyle ve yürüyüşündeki doğal esneklikle dikkat çeken gençten biri, diğerlerinden önce davranarak otele gitmek için bir arabaya atladı. Atlar yokuş yolu acelesizce tırmanmaya başladılar. Havada ilkbahar seziliyordu. Sadece mayıs ve haziran aylarında görülen o beyaz, huzursuz bulutlar gökyüzünde uçuşmaktaydı. Bu genç ve hareketli oyunbazlar, göğün masmavi meydanında birbirleriyle yarışırken aniden yüksek dağların arkasına saklanarak kucaklaşıyor, sonra kaçışıp kâh mendil gibi buruşuyor, kâh şeritler halinde dağılıyor ve sonunda muziplik ederek dağların tepesine beyaz kasketler gibi yerleşiyorlardı. Yukarıda, dallarını derinden çatırdatarak ve üzerlerinden binlerce damlayı kıvılcımlar gibi silkeleyerek hâlâ yağmurun nemini taşıyan cılız ağaçları hoyratça sallayan rüzgâr da huzursuzdu. Ara sıra dağlardan serin bir kar kokusu gelir gibi oluyor, bu insanın soluğunda aynı zamanda hem tatlı hem keskin bir duygu yaratıyordu. Havada ve toprakta her

şey hareket halinde ve kıpırtılı bir sabırsızlık içindeydi. Atlar artık inişe geçen yolda hafifçe soluyarak koşuyor, çıngıraklarının sesi uzaklarda yankılanıyordu.

Otele vardığında genç adamın ilk işi konuk listesine bir göz atmak oldu, ne var ki hemen düş kırıklığına uğradı. "Burada ne işim var benim," diye sıkıntıyla söylenmeye başladı. "Hiç arkadaş olmayınca sadece burada, dağda bulunmak bile büroda çalışmaktan beter. Anlaşılan ya çok erken geldim buraya ya da geç kaldım. Tatilden yana hiç şansım yoktur zaten. Bunca insanın arasında tek bir tanıdık isim göremedim. Bütün haftanın tümden can sıkıntısıyla geçmesini önleyecek küçük bir kaçamak, hatta zararsız bir flört yaşayacak birkaç kadın olsaydı bari."

Genç adam valilikte çalışıyordu, Avusturya memur aristokrasisinin pek de iddialı bir isme sahip olmayan baronlarındandı ve bu küçük tatile ihtiyacı olduğundan değil, bütün meslektaşları birer haftalık ilkbahar izni kopartmayı başardıklarından ve kendisi de izin hakkını devlete bırakmak istemediğinden çıkmıştı. Yalnız kalma becerisine sahip olmadığını gayet iyi bilen, son derece sosyal bir insandı, ayrıca bu haliyle sevilen ve bütün çevrelerde aranan biriydi. Kendi başına kalma eğilimine asla sahip değildi ve kendisini daha yakından tanıma isteğini de hiç duymadığından bu türlü yalnızlıklardan olabildiğince kaçınırdı. Yeteneklerini, sıcakkanlılığını, yüreğindeki coşkuyu alevlendirebilmek için insanlarla temas halinde bulunmaya ihtiyacı olduğunu biliyordu, tek başınayken kutusundan çıkartılmayan bir kibrit kadar soğuktu ve kendine bile yararı yoktu.

Boş lobide canı sıkkın bir halde bir aşağı bir yukarı gidip gelmeye başladı, kâh kararsızca gazeteleri karıştırıyor, kâh müzik salonundaki piyanoda ritmini yakalayamadığı bir valsin notalarını tıngırdatıyordu. Sonunda bezip oturarak dışarıya baktı, karanlığın ağır ağır çöküşünü, çamların arasından kurşuni bir duman gibi yükselen sisi izledi. Böyle,

sıkıntı içinde hiçbir işe yaramayan bir saat geçirdi. Sonunda kendini yemek salonuna attı.

İçeri girdiğinde sadece birkaç masa doluydu, hepsini çabucak gözden geçirdi. Boşuna! Hiç tanıdık yoktu. Sadece selamına umursamazca karşılık verdiği bir antrenör, bir de Ringstrasse'den aşina olduğu biri. Küçük de olsa bir macera vaat eden tek bir kadın bile yoktu. Keyfi iyice kaçtı, sabırsızlığı arttı. Baron, yakışıklılığı sayesinde şansı yaver giden, her an yeni bir tanışıklığa, yeni bir gönül oyununa açık, sürekli bir maceraya atılma heyecanı içinde yaşayan, her şeyi inceden inceye hesapladıkları için sürprizlerle karşılaşmayan ve kapıyı açanın arkadaşlarının karısı mı, yoksa hizmetçi kız mı olduğunun ayrımını yapmadan her kadına ilk gördükleri anda şehvetle baktıklarından erotik bir şeyi asla atlamayan genç adamlardan biriydi. Bu tür insanları, bir anlamda düşünmeden küçümseyerek kadın avcısı olarak adlandırdığımızda bu sözcüklerin ne denli gerçekçi bir gözlem içerdiğinin farkına varmayız, aslında bu insanların dur durak bilmeyen uyanıklığında avın bütün tutkusal içgüdüleri vardır; avı hissetme, heyecan ve acımasızlık, içlerinde hararetli titreşimlere yol açar. Her zaman pusudadırlar, bir macerayı sonuna kadar götürmeye her zaman hazır ve kararlıdırlar. Hep tutku yüklüdürler, ama bu bir âşığın değil, bir kumarbazın soğukkanlı, hesapçı ve tehlikeli tutkusudur. Aralarında, gençliklerinin de ötesinde, bütün hayatları bu beklentiyle sonsuz bir maceraya dönüşen çok azimlileri vardır. Onların tek bir günü bile, geçerken bir bakış atmak, kaçamak bir gülümseyiş, karşı karşıya otururken bir dizin açılması gibi küçük şehvet oyunlarıyla belki onlarca parçaya, bir yıl ise bu türden sayısız güne bölünür. Bu şehvet oyunları, bu tür erkekler için yaşamın sonsuzca akan, besleyen ve ateşleyen kaynağıdır.

Oteldeyse birlikte oyuna girebileceği bir partner yoktu, bakışlarıyla etrafı tarayan baron bunu hemen gördü. Elinde-

ki kartların üstünlüğünün bilincinde olup da yeşil çuhanın başında boşu boşuna oturarak oyuna girecek birini bekleyen kumarbazın gerginliğinden daha kötüsü yoktur. Baron gazete istedi. Asık yüzle satırlara göz gezdirdi, ama adeta felçleşmiş olan düşünceleri satırların arasında sarhoş gibi yalpalayıp duruyordu.

O sırada arkasında bir etek hışırtısı ve hafif öfkeli ve yapmacık bir aksanla, *"Mais tais-toi Edgar!"** diyen bir ses duydu.

İpek bir giysi hışırdayarak masasına sürtünüp geçti, uzun boylu, dolgun vücutlu bir kadın siluetinin peşinden siyah kadife bir takım giymiş, ufak tefek, solgun bir erkek çocuk yürüyordu. Oğlan yanından geçerken Baron'a merakla şöyle bir baktı. Sonra onlara ayrılmış olan karşı masaya oturdular, çocuk kara gözlerindeki huzursuzlukla çelişen bir uslu durma çabası içindeydi. Kadın –genç adamın tüm dikkati onun üzerinde yoğunlaşmıştı– çok zarifti ve dikkat çekici bir şıklıkta giyinmişti, üstelik Baron'un çok hoşlandığı tiplerdendi, olgunluk çağının eşiğindeki o hafif dolgun Yahudi kadınlardandı; belli ki tutkulu, ama ateşliliğini ince bir hüznün arkasında saklayacak kadar da deneyimliydi. Genç adam ilk başta hemen gözlerine bakamadı, ama zarif bir burnun üzerinde kusursuz birer yay çizen kaşlarını hayranlıkla izledi, burnu ırkını ele vermekle birlikte profilinin seçkin biçimiyle kadını etkileyici ve ilginç kılıyordu. Saçları, bu dolgun bedendeki bütün dişice şeyler gibi dikkat çekici bir gürlükteydi; kadının güzelliği, çok fazla hayranlık görmenin verdiği özgüvenle doygun ve gösterişli bir kıvama gelmişti. Çok alçak bir sesle yemekleri ısmarladı ve çatalıyla oynayarak ses çıkartan çocuğu tekrar uyardı – bütün bunları, Baron'un belli etmemeye dikkat ederek onu izleyen bakışları karşısında kayıtsız görünerek yaptı. Aslında onu bu denetimli dikkate zorlayan, bakışlarını fark etmemiş gibi davrandığı genç adamın yoğun ilgisiydi.

---

* (Fr.) Kes sesini Edgar! (ç.n.)

Baron'un asık yüzü birden aydınlanmıştı, sinir uçları teninin altında harekete geçerek onu canlandırmış, yüz hatları ışımış, kasları gerilmişti, öyle ki duruşu dikleşti, gözleri parlamaya başladı. Bu hali, içindeki tüm gücü harekete geçirmek için bir erkeğe ihtiyaç duyan kadınların tavrına benzemiyor değildi. Enerjisi, ancak böyle bir hazla uyarıldığında güce dönüşebiliyordu. İçindeki avcı, avın kokusunu almıştı. Kışkırtıcı bakışlarını, kadının ara sıra belirsiz bir ışıltıyla kendininkilere değip geçen, ama asla açık bir yanıt vermeyen bakışlarıyla karşılaştırmaya çalıştı. Ara sıra kadının dudaklarının kıyısında başlamaya yüz tutan bir gülümseyişin akıp geçtiğini de görür gibi oluyordu, ama her şey çok belirsizdi ve onu asıl tahrik eden de bu belirsizlikti. Baron'a umut vaat eden tek şey, kadının bakışlarını sürekli kaçırmasıydı, çünkü bu tutumunda hem bir direnç hem de bir sıkılganlık vardı; bir de, izleyicilere göre ayarlandığı anlaşılan, çocuğuyla konuşma tarzındaki tuhaf özenlilik. Kadında bir gerilimin başladığını belli eden de sergilediği bu zorlama dinginlikti aslında. Baron da gergindi, artık oyun başlamıştı. Ağırdan alarak yemeği uzattı. Karşısındaki kadını, yüzünün her çizgisini zihnine nakşedene, dolgun bedeninin her noktasına belli etmeden dokunana kadar, yarım saat boyunca neredeyse hiç aralıksız bakışlarıyla kuşattı. Dışarıda ağır bir karanlık çökmekteydi, heybetli yağmur bulutlarının kasvetli elleri üstüne doğru uzandığında orman çocukça bir korkuyla iç geçirdi. Salonda gölgeler giderek daha hızlı yayılıyor, sessizlik insanları giderek daha fazla sıkıştırıyor gibiydi. Baron, kadının çocuğuyla konuşmasının bu sessizliğin ürkütücülüğüyle daha da yapmacıklaştığını fark edince az sonra kalkacaklarını sezdi. O zaman bir deneme yapmaya karar verdi. Önce o kalktı, dışarıdaki manzarayı seyrederek kadına bakmadan ağır ağır kapıya doğru yürüdü. Sonra bir şey unutmuş gibi başını aniden geri çevirdi ve kadını ilgili bakışlarla kendisini izlerken yakaladı.

Bunu görmek Baron'u kışkırttı. Holde durup bekledi. Çok geçmeden kadın oğlunun elinden tutarak geldi, geçerken dergileri karıştırdı, çocuğa bazı resimler gösterdi. Baron da, asıl niyeti kadının gözlerindeki nemli pırıltılara daha da yakınlaşmak, hatta belki bir sohbet başlatmakken, bir dergi arıyormuş gibi yaparak sanki rastlantıyla masaya yaklaştığında kadın arkasına döndü, hafifçe oğlunun omzuna dokundu ve "*Viens, Edgar! Au lit!*"* diyerek soğuk bir edayla Baron'un yanından geçip gitti. Baron hafif bir küskünlükle arkasından baktı. Aslında hemen o akşam tanışacaklarını ummuş ve bu katı tavır karşısında hayal kırıklığına uğramıştı. Yine de bu direnmede bir çekicilik vardı ve arzusunu ateşleyen de bu belirsizlikti zaten. Ne olursa olsun artık partnerini bulmuştu, oyun başlayabilirdi.

* (Fr.) Haydi Edgar! Yatmaya! (ç.n.)

Hızlı Bir Tanışma

Ertesi gün Baron lobiye girdiğinde güzel yabancının oğlunu, asansör görevlisi iki delikanlıya heyecanla bir şeyler anlatırken buldu, onlara Karl May'ın bir kitabından resimler gösteriyordu. Annesi orada değildi, anlaşılan hâlâ giyimiyle meşguldü. Baron oğlana ancak o zaman dikkat etti. On iki yaşlarında, henüz tam gelişmemiş, asabi ve çekingen bir çocuktu; hareketleri savruk, kara gözleri kıpır kıpırdı. Bu yaşlardaki çocuklarda sıklıkla görüldüğü gibi ürkütülmüş bir hali vardı, sanki uykusundan uyandırılmış da aniden yabancı bir ortama bırakılmış izlenimi yaratıyordu. Yüzü hoş sayılırdı, ama henüz tam ifadesini bulmamıştı, erkekleşmenin çocuksulukla mücadelesi daha yeni başlıyordu, tüm malzeme yoğrulmuş, ama daha şekil verilmemiş, hiçbir çizgi netleşmemişti, oğlan henüz silik ve tedirgindi. Üstelik giysilerin çocukların üzerine asla oturmadığı, ceketlerin, pantolonların sıska kollarının ve bacaklarının üstünde döndüğü, ayrıca dış görünümlerine dikkat etmek için hiçbir kendini beğendirme duygusunun uyarıda bulunmadığı o en zor çağdaydı.

Ne yapacağını bilemeden ortalıkta dolanan oğlan tam anlamıyla acınası bir izlenim bırakıyordu. Aslında herkesin ayağına dolanıyordu. Ya durmadan sorularıyla bunalttığı kapı görevlisi onu yanından uzaklaştırıyor, ya da kapıdan

girenleri rahatsız ediyordu; arkadaş yokluğu çektiği belliydi. Çocuksu bir gevezelik ihtiyacı içinde otel görevlilerine yanaşmaya çalışıyordu, onlar da eğer zamanları varsa ilgileniyor, fakat bir yetişkin göründüğünde veya bir iş çıktığında sohbeti kesiveriyorlardı. Baron, her şeye merakla bakan, ama herkesin yüz çevirerek yanından kaçtığı bu talihsiz çocuğu gülümseyerek ve ilgiyle izledi. Bir ara onun meraklı bakışlarını yakaladı, fakat oğlan yakalandığını anlayınca hemen kirpiklerini indirip durmadan etrafı araştıran kara gözlerini ürkekçe gizledi. Bu hali Baron'u pek eğlendirdi. Çocuk ilgisini çekmeye başlamıştı. Korku yüzünden bu kadar ürkek davrandığı anlaşılan bu oğlanın, belki de annesine yaklaşmak için en hızlı aracı olabileceğini düşündü. Ne olursa olsun bunu bir denemeye niyetlendi. Tekrar dışarıya çıkan çocuğu belli etmeden izledi. Oğlan çocuksu bir şefkat ihtiyacıyla beyaz bir atın burnunu okşadı, fakat gerçekten hiç şansı yoktu, bu sefer de arabacı onu oldukça sert bir şekilde oradan uzaklaştırdı. Çocuk incinmiş ve küskünleşmişti, hüzünlü ve dalgın bakışlarla ortalıkta dolaşmaya başladı. O zaman Baron sesine olabildiğince neşeli bir hava katarak ona seslendi.

"Eee delikanlı, söyle bakalım, buradan hoşlandın mı?"

Çocuk kıpkırmızı kesilerek gözlerini ürkekçe ona çevirdi. Mahcubiyetten kıvranarak, kendisine uzatılan eli korkuyla tuttu. Yabancı bir beyin onunla sohbet etmesi ilk kez yaşadığı bir şeydi.

"Teşekkür ederim, evet," diye güçlükle karşılık verdi. Son sözcüğü söylemekten çok sıkarak ağzından çıkarmıştı sanki.

"Buna şaşırdım," dedi Baron gülerek, "sıkıcı bir yer burası aslında, özellikle de senin gibi bir delikanlı için. Bütün gün ne yapıyorsun peki?"

Çocuk hâlâ hemen bir karşılık veremeyecek kadar şaşkındı. Bu şık giyimli, tanımadığı beyefendinin normalde hiç

kimsenin ilgilenmediği kendisi gibi bir çocukla konuşması gerçekten olası mıydı? Bunu düşününce hem ürktü hem de gururlandı. Sonra kendini güçlükle toparlayarak yanıt verdi.

"Kitap okuyorum, sonra sık sık yürüyüşe çıkıyoruz. Annemle ben arabayla da dolaşıyoruz bazen. Buraya kendimi toparlamam için geldik, bir hastalık geçirmiştim de. Doktor bu yüzden güneşlenmem gerektiğini söyledi."

Son sözcükleri söylerken artık oldukça kendinden emindi. Çocuklar hastalanmakla hep gururlanırlar, çünkü bunun ailelerinin gözünde önemlerini iki katına çıkarttığını bilirler.

"Evet, güneş delikanlılar için iyidir, bir süre sonra esmerleşirsin. Ama bütün gün de oturup kalman gerekmez. Senin yaşında bir genç koşmalı, enerjik olmalı, hatta biraz da yaramazlık yapmalı. Bana öyle geliyor ki, sen biraz fazla uslusun, koltuğunun altındaki o koca kitapla oturduğu yerde kalan biri gibi görünüyorsun. Senin yaşındayken ne haylazlıklar yaptığım aklıma geliyor da, her akşam eve pantolonum yırtılmış dönerdim. Fazla uslu olmak da iyi değildir!"

Çocuk elinde olmadan gülümsedi ve gülmek korkusunu dağıttı. Bir yanıt vermek isterdi, ama kendisiyle öylesine dostça konuşan bu tanımadığı sempatik beyin karşısında fazla cüretkâr davranırsa küstahlık etmiş olacağını düşündü. Asla şımarık bir çocuk olmamıştı, her zaman biraz çekingen davranırdı, şimdi de hem mutluluğu hem utancı aynı anda yaşadığı için ne yapacağını bilemiyordu. Sohbeti sürdürmeyi çok istiyordu, ama aklına hiçbir şey gelmiyordu. Neyse ki o sırada otelin, açık renk bir Saint Bernard olan büyük köpeği yanlarına geldi, ikisini de koklayarak kendisini okşamalarına izin verdi.

"Köpekleri sever misin?" diye sordu Baron.

"Çok severim, büyükannemin Baden'daki villasında köpeği var, orada kaldığımız zaman bütün gün hep benimle olur. Ama sadece yazları, büyükannemi ziyarete gittiğimizde."

"Bizim çiftliğimizde sanırım iki düzine kadar köpeğimiz var. Eğer burada vaktini iyi geçirirsen bir tanesini sana vereceğim. Beyaz kulaklı, kahverengi tüylü bir yavru. İster misin?" Çocuk sevincinden kızardı.

"Ah, evet," dedi hemencecik heyecan ve istekle. Ama ardından yüzü birden gölgelendi ve korkmuş gibi durakladı.

"Ama annem izin vermez. Evde köpeğe katlanamayacağını söylüyor. Çok zahmetli oluyormuş."

Baron gülümsedi. Söz sonunda anneye gelmişti.

"Annen o kadar sert mi?"

Çocuk düşündü, tanımadığı bu adama güvenip güvenemeyeceğini tartar gibi bir an Baron'a baktı. Sonra temkinli bir yanıt verdi.

"Hayır, annem sert değil. Hele şimdi hasta olduğum için her şeye izin veriyor. Belki bir köpek almama bile izin verir."

"Bunu ondan ben rica edeyim mi?"

"Evet, edin lütfen," diye sevinçle bağırdı oğlan. "Annem o zaman kesin izin verir. Köpek nasıldı? Kulakları beyazdı, değil mi? Av getirmesini biliyor mu?"

"Elbette. Her şeyi biliyor." Baron çocuğun gözlerinde böylesine çabuk ateşlediği kıvılcımlara bakarak elinde olmadan gülümsedi. Başlangıçtaki tutukluğu bir anda çözülmüş ve korkunun bastırmakta olduğu tutkusu öne çıkmıştı. Az önceki ürkek, çekingen çocuk bir anda kabına sığamayan bir afacana dönüşmüştü. Baron elinde olmadan, "Ah, annesi de böyle olsa keşke," diye içinden geçirdi, "çekingenliğinin altında böyle bir ateşlilik saklı olsa." Bu arada oğlan sorularını sıralamaya başlamıştı bile.

"Köpeğin adı ne?"

"Karo."

"Karo," diye neşeyle tekrarladı çocuk. Bu sözcük onu nedense güldürüp neşelendirmişti, beklenmedik bir şekilde birisinin ona dostça yaklaşması karşısında, kendinden geçmiş gibiydi. Baron ise hızlı başarısı karşısında kendisi de şa-

şırmıştı, demiri tavında dövmeye karar verdi. Çocuğu kendisiyle kısa bir gezinti yapmaya çağırdı, haftalardır bir arkadaşla zaman geçirememenin yoksunluğunu duyan zavallı oğlan bu öneriye çok sevindi. Yeni dostunun rastlantı gibi görünen küçük sorularla almaya çalıştığı bütün bilgileri sohbet içinde ortaya döküverdi. Çok geçmeden Baron aileyle ilgili her şeyi, öncelikle de Edgar'ın, varlıklı Yahudi burjuvazisinden Viyanalı bir avukatın tek oğlu olduğunu öğrenmişti. Becerikli sorularıyla, annenin Semmering'de kalmaktan pek de hoşnut olmadığını, sıcak bir sosyal ortam bulamamaktan yakındığını hemen anladı. Hatta annesinin babasını çok mu sevdiğini sorduğunda Edgar'ın verdiği kaçamak yanıtlardan her şeyin pek de yolunda olmadığını tahmin etti. Bu masum çocuğun ağzından bütün bu küçük aile sırlarını kolayca aldığı için neredeyse utanmıştı, çünkü anlattıklarının bir yetişkinin ilgisini çekmesinden gurur duyan Edgar yeni arkadaşına sonsuz güven gösteriyordu. Dolaşırlarken Baron kolunu omzuna atmıştı ve herkesin içinde bir yetişkinle böyle bir samimiyet içinde yürüyebildiği için çocuk kalbi büyük bir gururla çarpıyordu. Yavaş yavaş çocuk olduğunu kendisi de unutarak bir yaşıtıyla berabermiş gibi çekinmeden, rahatça gevezelik etmeye başladı. Konuşmalarından Edgar'ın çok zeki olduğu ve yetişkinlerle fazla vakit geçiren hastalıklı çocukların çoğu gibi zamanından önce olgunlaştığı, bir de tutku derecesinde ilgi veya soğukluk hissedebildiği anlaşılıyordu. Hiçbir şeyle ilişkisi sıradan değildi, her insandan veya her nesneden ya büyük bir hayranlıkla ya da yüzünü buruşturup neredeyse çirkin ve kötücül bir şekle sokacak kadar şiddetli bir nefretle söz ediyordu. Belki de konuşmalarındaki bu fanatikçe ateşliliğin nedeni, yakın zamanda geçirdiği hastalığın verdiği bir yabanıllık ve tutarsızlıktı, çekingenliği de kendi tutkusu karşısında duyduğu korkudan kaynaklanıyordu.

Baron onun güvenini kolaylıkla kazandı. Bu hararetle ve huzursuzlukla çırpınan yüreği avucunun içine alması

için yarım saat yetmişti. Çocukları kandırmak, kimsenin kalplerini kazanmak için uğraşmadığı bu masumların gözünü boyamak, ne kadar da kolaydı. Bu çocuksu sohbeti doğallıkla yürütmek için Baron'un kendi geçmişine gitmesi yetmişti, oğlan birkaç dakika içinde mesafe duygusunu kaybetti, artık onu kendi yaşıtı gibi hissediyordu. Bu ıssız yerde birdenbire bir dost bulduğu için o kadar mutluydu ki, hem de nasıl bir dost! Viyana'daki bütün arkadaşlarını unutuvermişti; incecik sesleri, sıradan gevezelikleriyle bütün o küçük çocuklar unutulmuştu, şu tek bir saat onların tüm anılarını silip götürmüştü! Edgar'ın coşkun tutkusunun tümü şimdi bu yeni ve sıkı dosta yönelmişti. Vedalaşırlarken Baron ertesi gün tekrar görüşmek için öğleden önce gelmesini söyleyince, üstelik uzaktan bir arkadaş gibi el de sallayınca oğlanın göğsü gururla kabardı. Bu belki de hayatının en güzel anıydı. Çocukları kandırmak bu kadar kolaydı işte. Baron koşarak uzaklaşan çocuğun arkasından gülümsedi. İstediği aracıyı elde etmişti artık. Oğlanın annesini bitkin düşürene kadar her şeyi anlatacağından, her bir sözcüğü tekrarlayacağından emindi, bu arada sohbetin arasına kadına ulaşacak pek çok iltifatı da ustaca katmış olduğunu hatırlayarak keyifle gülümsedi, ondan hep "Edgar'ın güzel annesi" diye söz etmişti. Baron, kabına sığamayan oğlanın onu annesiyle bir araya getirmeden rahat durmayacağını biliyordu. Kendisininse güzel yabancıyla aralarındaki mesafeyi azaltmak için artık parmağını bile kıpırdatmasına gerek yoktu, rahat rahat hayal kurup manzarayı seyredebilirdi, çünkü çocuğun onu kadının kalbine ulaştıracak köprüyü kurmak için gayretle çalışmakta olduğunu biliyordu.

Üçlü

Planın mükemmel olduğu ve en ince ayrıntısına kadar başarıya ulaştığı hemen bir saat sonra belli oldu. Genç Baron kasten biraz gecikerek yemek salonuna girdiğinde Edgar sandalyesinden fırladı, mutlulukla gülümseyip selam vererek el salladı. Aynı zamanda da annesini kolundan çekiştiriyordu. Herkesin dikkatini çekecek hareketlerle Baron'u göstererek heyecanla bir şeyler anlattı. Kadın bundan sıkıldı ve oğlunu fazla göze batan davranışları yüzünden azarladı, fakat yine de onu kıramayıp şöyle bir bakmaktan kendini alamadı; Baron da bu fırsatı hemen değerlendirip saygıyla eğilerek selam verdi. Artık tanışmışlardı. Kadın selama karşılık vermek zorunda kaldı, ama daha sonra başını iyice tabağına eğdi ve bütün yemek boyunca bir daha ondan yana bakmamaya özen gösterdi. Edgar ise aksine durmadan Baron'dan yana bakmaya çalışıyordu, hatta bir keresinde onca mesafeden onunla konuşmaya kalkıştı ve densizliği yüzünden annesinden sert bir azar işitti. Yemekten sonra hemen uyumaya gideceğini söylemiş olmalı ki, annesiyle aralarında hararetli bir fısıldaşma başladı, sonunda kadın oğlunun ricalarına dayanamadı, öbür masaya geçmesine, arkadaşıyla konuşmasına izin verdi. Baron'un birkaç samimi sözüyle çocuğun gözleri yeniden ışıldadı, biraz sohbet ettiler. Sonra Baron aniden zarif bir hareketle dönerek ayağa kalktı, diğer

masaya yöneldi, biraz şaşırdığı belli olan kadını böylesine akıllı ve neşeli bir oğlu olduğu için kutladı. Birlikte geçirdikleri güzel öğle öncesinden hoşnutlukla söz ettikten sonra –bu arada Edgar sevinç ve gururdan kızarmıştı– çocuğun sağlık durumu hakkında öyle ayrıntılı sorular sordu ki, kadın yanıt vermek zorunda kaldı. Böylece oğlanın mutlulukla ve biraz da saygı duyarak dinlediği uzun bir sohbete başlamış oldular. Baron kendini tanıttığında adının hoş tınısının bu zarif kadını etkilediği sanısına kapıldı. Ayrıca kadın çok temkinli olmasına ve çocuğu ileri sürerek hoşgörü dileyip erkenden kalkmasına rağmen Baron'a karşı son derece nazik davranmıştı.

Oğlan yorgun olmadığını, hatta bütün gece kalabileceğini söyleyerek şiddetle karşı çıktı. Fakat annesi Baron'a elini uzatmıştı bile, o da bu eli saygıyla öptü.

Edgar o gece rahat bir uyku uyuyamadı. Ruhunda mutluluk ve çocuksu bir ümitsizlik duygusu birbirine karışıyordu. Çünkü o gün yaşamında yeni bir şey olmuştu. İlk kez yetişkinlerin hayatına karışmıştı. Yarı yarıya düşlere dalmışken bir çocuk olduğunu unutarak kendini bir anda büyümüş hissetti. Tek çocuk olarak büyümüştü, sık sık hastalanıyordu ve pek arkadaşı yoktu. Ona fazlaca ilgi göstermeyen anne babasından ve evdeki hizmetçilerden başka şefkat ihtiyacını karşılayacak kimse yoktu. Yalnızca başlangıçtaki vesileye bakmakla yetinirseniz bir sevginin gücünü yanlış değerlendirirsiniz, aslında daha öncesindeki gerilime, ruhun bütün büyük sarsıntılarına zemin hazırlayan, yalnızlığın ve düş kırıklıklarının yarattığı o bomboş karanlığa bakmak gerekir. Yaşanmamış duygular burada birikerek aşırı ağırlaşır ve değeceğine inanılan ilk kişiyle karşılaşıldığında alabildiğine boşalır. Edgar da karanlıkta hem mutlu hem de karmakarışık duygularla yatıyor, gülmek isterken gözlerinden yaşlar akıyordu. Çünkü Baron'u, bir arkadaşını veya anne babasını, hatta Tanrı'yı hiç sevmemiş olduğu kadar seviyor-

du. Daha birkaç saat önce ismini bile bilmediği bu adamın imgesine çocuksu yaşının tüm olgunlaşmamış tutkusuyla sarılmıştı.

Fakat buna rağmen bu beklenmedik ve sıra dışı arkadaşlığın altında ezilmeyecek kadar akıllıydı. Ruhunu altüst eden şey değersizlik duygusuydu, kendini bir hiç gibi hissetmesiydi. Kendini yiyip bitirerek, "Daha okulu bile bitirmemiş, akşamları herkesten önce yatmaya giden on iki yaşında bir oğlan çocuğuyum, ona layık mıyım ben?" diye düşünüyordu. "Onun için ne anlam taşıyabilirim? Ona ne verebilirim?" Duygularını belli etmek elinden gelmediği için azap çekiyor, mutsuz oluyordu. Okulda bir arkadaş edindiğinde yaptığı ilk şey hep, sırasının gözünde biriktirdiği posta pulları ve değişik taşlar gibi bazı ufak tefek değerli şeylerini, o çocuksu hazinesini onunla paylaşmak olurdu. Ne var ki daha dün gözüne o kadar önemli ve çekici görünen bu şeylerin tümü şimdi birdenbire değerini yitirmişti, onları aptalca ve değersiz buluyordu artık. Ayrıca o kendisine sen diye hitap ederken aynı şekilde karşılık vermeye bile cesaret edemediği bu yeni arkadaşa bu tür şeyleri nasıl verebilirdi? Duygularını belli etmek için başka nasıl bir yol bulabilirdi? Küçük olmanın, eksik, olgunlaşmamış, on iki yaşında bir çocuk olmanın acısını giderek daha fazla hissediyordu; çocuk oluşuna hiç bu kadar içten yakınmamış, hayal ettiği gibi boylu boslu, güçlü bir erkek, diğerleri gibi bir yetişkin olarak uyanmayı hiç bu kadar yürekten istememişti.

Çok geçmeden bu sıkıntılı düşüncelerin arasına erkek olmayla ilgili ilk renkli hayaller de karıştı. Edgar sonunda gülümseyerek uyudu, fakat ertesi sabahki buluşmanın heyecanıyla uykusunu alamadı. Daha saat yedide gecikme korkusuyla uyanıverdi. Aceleyle giyindi, normalde onu yataktan bin bir zahmetle çıkarttığı için şaşırıp kalan annesinin odasına uğrayarak günaydın dedi ve onun soru sormasına fırsat vermeden koşturup aşağıya indi. Saat dokuza kadar

sabırsızlıkla ortalıkta dolaştı, kahvaltıyı unuttu, tek derdi arkadaşını bekletmemekti.

Saat dokuz buçukta Baron nihayet rahat ve kaygısız geldi. Sözünü çoktan unutmuştu elbette, fakat oğlanın büyük bir heyecanla yanına koşturduğunu görünce gülümseyerek gezintiye hazır olduğunu söyledi. Kolunu yine mutluluktan yüzü parlayan çocuğun omzuna atıp, hemen çıkmak niyetinde olmadığını da tatlılıkla belli ederek onunla lobide bir aşağı bir yukarı birkaç kez gidip geldi. Beklediği bir şey var gibiydi, en azından huzursuzlukla kapıları tarayan bakışları buna işaret ediyordu. Birden duruşu dikleşiverdi. Edgar'ın annesi içeriye girmişti, Baron'un selamına karşılık vererek neşeyle yanlarına yaklaştı. Edgar'ın çok değerli bir şey saklar gibi kendisinden sakladığı gezinti planlarını öğrenince onaylarcasına gülümsedi, Baron'un onlara katılması için yaptığı daveti de çabucak kabul etti. Edgar hemen yüzünü asarak dudaklarını ısırdı. Annesinin tam da o sırada çıkıp gelmesi ne tatsızdı! Bu gezinti yalnızca ona aitti, Baron'u annesiyle tanıştırdıysa da bunu sırf nezaketinden yapmıştı, yoksa arkadaşını onunla paylaşmak istemiyordu. Baron'un annesine gösterdiği özeni görünce içinde kıskançlığa benzer bir duygu uyandı.

Üçü birlikte çıktılar, çocukta birden gelişen değerli bulunma ve önemsenme duygusu, yolda annesinden ve Baron'dan gördüğü bariz ilgiyle daha da beslendi. Sohbetlerinin neredeyse tek konusu Edgar'dı, annesi biraz da yapmacık bir kaygıyla çocuğun solgunluğundan ve asabiliğinden söz ederken Baron gülümseyerek buna karşı çıkıyor ve "arkadaşının" cana yakınlığını övüyordu. Edgar daha önce kendini hiç bu kadar mutlu hissetmemişti. Bir anda çocukluğu boyunca ona hiç tanınmamış haklara sahip oluvermişti. Konuşmalara katılabiliyor, ağzını açmaya kalktığında susturulmuyor, hatta o zamana kadar hoş karşılanmamış olan bazı isteklerini açıkça dile getirebiliyordu. Kendisinin de bir

yetişkin olduğu yanılsamasının hızla derinleşmesine şaşmamak gerekirdi. Kurduğu ışıltılı hayallerde çocukluğunu çoktan geride bırakmış, küçüldüğü için artık giyilmeyen bir giysi gibi fırlatıp atıvermişti.

Öğlen yemeğinde Baron, kendisine gittikçe daha hoş davranmaya başlayan Edgar'ın annesinin daveti üzerine onların masasına oturdu. Karşılıklı masalarda otururken yan yana gelmişler, tanışmaları arkadaşlığa dönüşmüş, üçlü kurulmuştu. Kadın, erkek ve çocuk uyum içindeydiler.

Kuşatma

Sabırsız avcı için artık avına yaklaşma zamanı gelmişti. Bu aile havası, bu üçlü buluşmalar ona göre değildi. Hep birlikte oturup sohbet etmek elbette hoştu, ama sonuçta asıl niyeti sohbet değildi. Toplumsal kurallara uymak için arzusunu maskelediğinde bunun kadınla erkek arasında erotizmin canlanmasını geciktirdiğini, sözlerinin hararetini, yakınlaşmasının sıcaklığını azalttığını biliyordu. Bu sohbetlerin asıl niyetini unutturmaması gerekirdi ve Baron, niyetinin ne olduğunu kadının da çoktan anladığından emindi.

Kadın için gösterdiği çabanın boşa gitmeyeceğini tahmin ediyordu. Bir kadının, asla sevmediği bir kocaya sadık kaldığı için pişman olmaya başladığı ve artık solmaya başlayan güzelliğinin, anaçlıkla dişilik arasında tercih yapmak için son bir şans daha tanıdığı yaşlardaydı. Çizgisi çoktan belirlenmiş olduğu düşünülen hayat, bu yaşlarda bir kez daha sorgulanır, isteğin büyülü ibresi son bir kez daha erotik bir macerayla tümden vazgeçiş arasında gider gelir. Kadın bu noktada, ya kendi kaderini ya da çocuklarının kaderini yaşamak, anne ya da kadın olmayı seçmek gibi riskli bir karar vermek durumundadır. Bu tür duygular üzerinde gözlemleri güçlü olan Baron, kadında yaşam ateşiyle özveri arasındaki o tehlikeli gidişgelişi fark ettiğine inanıyordu. Kadın konuşmalarında, sadece maddi gereksinmeleri giderdiği, fakat

ayrıcalıklı yaşam tarzının yarattığı özlemleri karşılamadığı anlaşılan kocasından pek az söz ediyordu ve çocuğunun iç dünyasıyla da yakından ilgili olmadığı anlaşılıyordu. Kara gözlerindeki bir hüzün perdesinin arkasına gizlediği can sıkıntısının gölgesi tüm yaşamına vuruyor ve şehvetini köreltiyordu. Baron hızlı ilerlemeye, ama bir yandan da hiçbir telaş belirtisi göstermemeye karar verdi. Aksine, oltaya gelen balığı çekerken misinayı kopartıp kaçmasın diye arada bir gevşeten balıkçı gibi, bu yeni tanışıklıkta dışa karşı kayıtsız görünmek niyetindeydi, çünkü aslında kadının peşine düşen kendisiyken onu kendi peşinden koşturmak istiyordu. Biraz kibirli davranmaya, toplumsal konumlarının farkını vurgulamaya karar verdi; Baron bu olgunlaşmış, güzel ve dolgun bedeni, sadece gururuyla, yakışıklılığıyla, aristokrat isminin havasıyla ve soğukkanlı davranışlarıyla elde edebileceği düşüncesiyle heyecanlanıyordu.

Bu ateşli oyun onu şimdiden kışkırtmaya başlamıştı, bu yüzden de dikkatli olmak için çaba gösterdi. Arandığını ve özlendiğini bilmenin verdiği tatlı duygularla öğle öncesini odasında geçirdi. Fakat yokluğu amaçladığı kişi tarafından pek fark edilmedi, aksine zavallı oğlan için eziyet oldu. Bütün öğleden sonra Edgar kendini son derece ümitsiz ve yitik hissetti, ona özgü o inatçı sadakatle saatler boyunca vazgeçmeden arkadaşını bekledi. Habersizce gitmek veya kendi başına bir şeyler yapmak Edgar'a arkadaşlığa karşı bir suç işlemek gibi geliyordu. Boşu boşuna koridorlarda dolaştı, zaman geçtikçe yüreğindeki umutsuzluk da artıyordu. O sıkıntıyla hayal gücü bir kaza olabileceği veya onu fark etmeden kırmış olduğu gibi olasılıklar üretiyordu, sabırsızlık ve endişeden neredeyse ağlayacaktı.

Akşam Baron yemeğe indiğinde hararetle karşılandı. Edgar, annesinin yüksek sesle uyarmasına ve diğer insanların şaşkın bakışlarına aldırmadan ona doğru koşturdu, incecik kollarıyla göğsüne sımsıkı sarıldı. "Neredeydiniz? Ne yap-

tınız? Her yerde sizi aradık," diye heyecanla bağırdı. Annesi, kendisinin de olaya karıştırılmasına sıkılarak kızardı ve oldukça sert bir şekilde: *"Sois sage, Edgar. Assieds-toi!"** diye çocuğu uyardı. Bu dile çok iyi hâkim olmasa da, biraz karışık ifadelerde içinden çıkamasa da çocukla hep Fransızca konuşuyordu. Edgar söz dinledi, ama Baron'u sorguya çekmekten de vazgeçmedi. "Baron'un kendi istediğini yapmakta özgür olduğunu unutma Edgar. Belki de arkadaşlığımız onu sıkıyordur." Bu kez konuya kendisi dahil olmuştu. Baron bu sitemin bir kompliman beklentisiyle geldiğini sevinçle fark etti.

İçindeki avcı uyandı. Avın izini bu kadar çabuk yakalamaktan, onu namlunun ucunda hissetmekten heyecanlanmış, başı dönmüştü. Gözleri parlıyor, kanı damarlarında daha hızlı akıyordu, sözcüklerin dudaklarından nasıl çağıldayarak döküldüğünü kendi de anlamıyordu. Erotik yanı güçlü her erkek gibi Baron da kadınların hoşuna gittiğini anladığında kendini bir o kadar iyi, bir o kadar emin hissediyordu; aynı bazı oyuncuların, ancak izleyicilerini gördüklerinde ve karşılarında soluk alan bir kitlenin tamamen kendi çekimlerine kapıldığını hissettiklerinde coşmaları gibi. Baron her zaman, renkli imgeler kullanarak konuşan iyi bir anlatıcı olmuştu, fakat o akşam, bu yeni arkadaşlığı kutlamak için ısmarladığı şampanyadan birkaç kadeh içmesinin de etkisiyle kendini aştı. İngiliz yüksek aristokrasisinden bir arkadaşının davetlisi olarak Hindistan'da katıldığı av partilerinden söz etti; bu konuyu hem tarafsız olduğu hem de ulaşamadığı ve egzotik bulduğu şeylerin kadını heyecanlandırdığını fark ettiği için seçmişti. Fakat anlattıklarından büyülenen bu kez de Edgar oldu, çocuğun gözleri ışıl ışıl parlıyordu. Yemeyi içmeyi unutmuş Baron'un ağzının içine bakıyordu. Kendisinin kitaplarda okuduğu kaplan avları, bakır tenli insanlar, Hindular ve binlerce insanı tekerleklerinin altında ezen o

* (Fr.) Uslu dur Edgar, otur. (ç.n.)

korkunç *juggernaut* gibi olağandışı şeyler gören bir insanla karşılaşabileceğini asla ümit etmemişti. Böyle birinin gerçekten olabileceğini o zamana kadar asla düşünmemiş, masallardaki ülkelerin varlığına da inanmamıştı, şimdi bunları dinlemek içinde fırtınalar yaratıyordu. Gözlerini arkadaşından ayıramıyor, nefesini tutarak onun bir kaplan öldürmüş olan ellerini seyrediyordu. Bir şey sormaya cesaret ettiğinde sesi heyecandan kısılıyordu. Canlı hayal gücü bütün anlatılanları hızla gözlerinin önünde canlandırıyordu. Arkadaşını, sırtına mor bir şal atılmış bir filin üstünde otururken görüyordu, iki yanında başlarına değerli kumaşlardan türbanlar bağlamış bakır tenli adamlar yürüyor, sonra birden bir kaplan dişlerini göstererek ağaçların arasından fırlayıp filin hortumuna saldırıyordu. Fakat Baron daha da ilginç bir konuya geçip fil avlamakta kullanılan hileyi anlattı. Vahşi ve atak genç filleri tuzaklara çekmek için ehlileştirilmiş yaşlı hayvanları kullanıyorlardı. Bunları dinlerken oğlanın gözlerinden ateş fışkırıyordu. O sırada annesi saatine bakarak, "*Neuf heures! Au lit!*"* deyince çocuk aniden bir tokat yemiş gibi oldu.

Edgar korkudan bembeyaz kesilmişti. Yatağa gönderilmek bütün çocuklar için korkunç bir şeydir, çünkü yetişkinler karşısındaki en açık aşağılanmadır; çocukluğun, küçük olmanın, çocuklara özgü uyku ihtiyacının belirtisidir. Hele böyle ilginç bir anda, işitilmedik olayları dinlemekten mahrum kalacağı için bunun hatırlatılması tam bir darbeydi.

"Yalnız bunu anne, yalnızca fillerle ilgili hikâyeyi dinlememe izin ver!"

Yalvarmaya başlamak üzereydi. Fakat yeni edindiği büyük adam gururuyla hemen toparlandı. Sadece tek bir deneme yaptı, ama annesi bu akşam çok sertti. "Hayır, artık geç oldu. Haydi yukarıya Edgar! Yaramazlık yok. Baron'un bütün hikâyelerini ben sana sonra aynen anlatacağım."

* (Fr.) Saat dokuz, haydi yatmaya! (ç.n.)

Edgar duraksadı. Annesi her zaman onu yatağına kadar götürürdü. Fakat arkadaşının önünde yalvarır duruma düşmek istemedi. Çocuk gururuyla, bu acıklı vedalaşmaya kendi isteğiyle gidiyormuş havası vermeye çalıştı.

"Tamam anne, hepsini anlatacaksın ama. Fillerin hikâyesini de, diğerlerini de anlatacaksın, değil mi?"

"Evet, yavrum."

"Ama hemen! Bu akşam değil mi?"

"Evet, evet, ama artık yatmaya git. Haydi."

Edgar, Baron'un ve annesinin elini yüzüne ateş basmadan sıkmayı nasıl başardığına kendisi de şaştı, çünkü patlamaya hazır hıçkırıklar boğazında düğümlenmişti. Baron sevecenlikle saçlarını karıştırınca çocuğun gergin yüzünde zoraki bir gülümseme belirdi. Sonra hızla kapıya yöneldi, yoksa yanaklarından iri damlaların yuvarlandığını göreceklerdi.

Filler

Annesi bir süre daha Baron'la yemek masasında oturdu, fakat artık sohbetlerinin konusu filler ve av hikâyeleri değildi. Edgar yanlarından ayrıldıktan sonra konuşmalarına hafif bir sıkıntı, hızla dağılıp giden bir çekingenlik karışmıştı. Sonunda lobiye geçerek bir köşeye oturdular. Baron her zaman olduğundan çok daha çekici görünüyordu, içtiği bir iki kadeh şampanya kadının enerjisini de biraz yükseltmişti, böylece konuşmaları hızla tehlikeli bir akışa girdi. Baron'a yakışıklı denmezdi aslında, fakat çok gençti ve bronzlaşmış delikanlı yüzüyle, kısa kesilmiş saçlarıyla pek erkeksi görünüyordu. Neredeyse küstah denebilecek atak davranışlarıyla da kadını hayran bırakmıştı. Artık Baron'u yakından izlemekten zevk duyuyor ve bakışlarından da korkmuyordu. Fakat yavaş yavaş genç adamın konuşmalarına kadının biraz aklını karıştıran bir cüretkârlık karıştı, sanki bedenine dokunuyor, onu bir an için kavrayıp sonra tekrar bırakıyor gibiydi, akıl almaz kışkırtıcılıktaki bu duyguyla kadının yanaklarına al basmıştı. Fakat Baron az sonra yine kaygısız ve rahat oğlan çocuğu gülüşüyle gülerek bütün çapkınlıklarını zararsız ve havai bir şakalaşma havasına büründürüverdi. Kadın onun bazı sözlerine sertçe karşı çıkması gerektiğini düşünüyor, fakat işveli yaradılışı bu küçük şehvet oyunlarından sadece tahrik oluyordu. Hatta bu gözü pek oyunlara

kapılarak sonunda Baron'u taklit etmeyi bile denedi. Bakışlarıyla uçucu vaatler gönderiyor, sözleri ve davranışlarıyla şimdiden teslim oluyordu; genç adamın biraz daha sokulmasına bile göz yumdu, şimdi sesini yanı başında duyuyor, sıcak ve okşayıcı nefesini ara sıra omuzlarında hissediyordu. Bütün kumarbazlar gibi zamanı unuttular ve sohbetin harareti içinde öylesine kayboldulardı ki gece yarısına doğru salonun ışıkları kararmaya başlayınca irkildiler.

O korkuyla kadın hemen kalktı ve birdenbire fazla ileri gitmiş olduğunu fark etti. Aslında ateşle oynamanın ne olduğunu biliyordu, ama şimdi uyarılmış içgüdüleriyle bu oyunun ne kadar ciddileşmiş olduğunu sezmişti. Kendisini artık o kadar da güvenli hissetmediğini, içinde bir şeylerin kaymaya başladığını ve onu ürkütücü bir girdaba çekmekte olduğunu dehşetle fark etti. Korku, şampanya ve tutkulu sözcükler birbirlerine karışmış, başında bir burgaç gibi dönüyordu, aptalca ve anlamsız bir ürküntüye kapıldı; hayatında daha önce birkaç kez böyle tehlikeli anlarda yaşadığı bir korkuydu bu, ama hiçbir zaman bu kadar baş döndürücü ve şiddetli olmamıştı. "İyi geceler, iyi geceler. Yarın sabah görüşürüz," dedi aceleyle ve kaçıp gitmek istedi. Baron'dan çok, o tehlike anından, kendi içinde hissettiği o yeni ve tuhaf güvensizlikten kaçmak istiyordu aslında. Ne var ki Baron kadının vedalaşmak için uzattığı elini tatlılıkla, ama sımsıkı tutarak öptü; hem de görgü kuralları uyarınca sadece bir kez değil, titreyen dudaklarını, ince parmak uçlarından başlayarak bileğine kadar dört beş kez elinin üzerinde dolaştırdı, bıyıklarının sert uçlarının dokunuşunu hisseden kadın hafifçe ürperdi. Damarlarından tüm bedenine sıcak ve sarıcı bir duygu yayılıverdi, birden yükselen ateşli bir korku şakaklarını zonklattı, alnı yanıyordu, şimdi bütün bedeni o anlamsız dehşetle titriyordu. Hemen elini çekti.

"Biraz daha kalın lütfen," diye fısıldadı Baron. Fakat kadın yaşadığı karmaşayı ve korkuyu ele veren bir telaşla

uzaklaşmıştı bile. Kadının içinde şimdi erkeğin amaçlamış olduğu arzular uyanmıştı, duyguları altüst olmuştu. Bir yandan Baron'un peşinden gelip ona sarılmasından deli gibi korkarken, daha kaçıp gittiği anda bunun yaşanmamasından pişmanlık duymuştu. Yıllardan beri bilincine varmadan özlemini çektiği şey o anda gerçekleşebilirdi. Sadece geçici ve eğlenceli bir flörtün ötesinde, büyük ve tehlikeli bir maceraya atılabilirdi; nefesini yakınında hissedip son anda kaçmaktan şehvetli bir haz duyduğu maceraya kendini bırakabilirdi. Fakat Baron uygun anı kaçırmamak uğruna kadının peşinden koşmayacak kadar gururluydu. Ayrıca onu zayıf bir anında, şarabın etkisi altındayken hırsızlamasına elde etmek istemeyecek kadar da zaferinden emindi. Oyunun hakkını veren biri için çekici olan, mücadele etmek, karşısındakini o her şeyin farkındayken ele geçirmektir. Nasıl olsa elinden kaçamayacaktı. Baron artık o ateşli zehrin kadının damarlarında dolaşmaya başladığını fark etmişti.

Kadın yukarı çıktığında elini şiddetle çarpan kalbinin üstüne bastırarak bir an merdivenin başında durdu. Biraz dinlenmeye ihtiyacı vardı. Sinirleri boşanmıştı. Hem bir tehlikeden kurtulmanın rahatlamasıyla hem de pişmanlıkla, göğsünden bir inilti koptu. Her şey birbirine karışmış, hafif bir uyuşuklukla kanında akmaya devam ediyordu. Gözleri yarı kapalı, sarhoş gibi sendeleyerek odasına yöneldi ve kapı kolunun serinliğini avucunda hissettiğinde derin bir nefes aldı. Ancak şimdi kendini güvende hissetmişti!

Kapıyı yavaşça açtı, fakat içeri adımını atar atmaz ürkerek geri çekildi. Odanın arka taraflarında, karanlıkta bir şey kıpırdamıştı. Uyarılmış haldeki sinirleri anında gerildi. Tam yardım istemek için bağıracaktı ki içeriden hafif ve uykulu bir ses geldi: "Sen misin anne?"

"Tanrı aşkına, ne yapıyorsun sen burada?" Hemen divanın üstünde büzülerek uyuyup kalmış olan ve şimdi uyanan

oğlunun yanına gitti. İlk düşündüğü, çocuğun hastalanmış olabileceği veya yardıma ihtiyacı olabileceğiydi.

Fakat gözlerinden hâlâ uyku akan Edgar hafif bir sitemle şunları söyledi: "Bütün gece seni bekledim, sonunda uyumuşum."

"Beni niye bekledin?"

"Filler için."

"Hangi filler?"

O zaman durumu kavradı. Baron'un bütün av ve macera hikâyelerini çocuğa hemen o akşam anlatacağına söz vermişti. Bu budala, çocuk ruhlu oğlan da bu yüzden odasına girmiş ve tam bir güvenle gelmesini beklerken uyuyakalmıştı. Bu aşırılık karşısında öfkesi kabardı. Belki de aslında kendisine öfkelenmişti, içinde hissettiği hafif bir utanç ve suçluluk kıpırtısını bağırarak bastırmak istiyordu. "Derhal yatağına git, seni gidi terbiyesiz," diye çıkıştı. Edgar şaşkınlıkla baktı. Hiçbir şey yapmamıştı ki, annesi niçin bu kadar öfkeliydi? Fakat bu şaşkınlığı annesinin öfkesini daha da artırdı. Çocuğa haksızlık ettiğini hissettiği için, "Hemen yatağına git," diye hiddetle bağırdı. Edgar sesini çıkartmadan gitti. Aslında korkunç yorgundu, sadece bastıran uykunun arasında belli belirsiz annesinin sözünü tutmadığını ve kendisine kötü davranıldığını hissediyordu. Fakat karşı çıkmadı. Yorgunluktan bütün duyuları körelmiş gibiydi. Bir de uyanık kalıp beklemek yerine dalıp gitmiş olduğu için kendine kızıyordu. "Tam küçük bir çocuk gibi işte," dedi yeniden uykuya dalmadan önce kendi kendine.

Çünkü dünden beri çocuk olmaktan nefret ediyordu.

Hafif Bir Çarpışma

Baron iyi uyuyamadı. Yarım kalan bir maceradan sonra yatağa girmek her zaman tehlikelidir. Gecenin huzurunu kaçıran ağır, sıkıntılı rüyalardan sonra o uygun anı değerlendirmediği için pişmanlık duymaya başladı. Ertesi sabah üzerinde hâlâ uyku ağırlığıyla keyifsiz bir halde aşağıya indiğinde oğlan gizlendiği köşeden fırlayarak kollarına atıldı ve bir yığın soru sorarak Baron'a eziyet etmeye başladı. Yetişkin dostuyla tekrar baş başa kaldığı bir an bulabildiği ve onu annesiyle paylaşmak zorunda olmadığı için sevinçliydi. Artık o olağanüstü hikâyelerini annesine değil, sadece kendisine anlatabilirdi; bunun için üsteledi, çünkü annesi söz verdiği halde hiçbirini nakletmemişti. Uğradığı baskınla canı sıkılan ve keyifsizliğini gizlemekte zorlanan Baron'u bin bir türlü çocuksu ısrarla rahatsız etti. Üstelik uzun zamandır aradığı, sabah karşılaşmayı umduğu ilk kişi olan arkadaşıyla baş başa kaldığı için tarifsiz bir mutlulukla sorduğu sorular ona duyduğu sevginin samimi teminatıyla iç içe geçmişti.

Baron aksileşerek karşılık verdi. Tutkusunun doyumsuz kalmasının üstüne bir de çocuğun sürekli peşinde olması, saçma soruları canını sıkmaya başlamıştı. Sabah akşam demeden on iki yaşında bir çocukla dolaşmaktan ve anlamsız gevezeliklerinden yorulmuştu. Şimdi tek isteği demiri tavında dövmek için anneyi yalnız yakalamaktı, fakat çocuğun

istenmeyen varlığı bunu bir sorun haline getiriyordu. Dikkatsizce uyandırdığı şefkatin yarattığı ilk huzursuzlukları içinde hissetti, çünkü bu fazla ısrarcı küçük dostundan kurtulmanın pek yolu yok gibiydi.

Yine de bir deneme yapılabilirdi. Annesinden saat on için bir gezinti sözü alınıştı, o zamana kadar çocuğun gevezeliklerini sağanak gibi üzerine yağdırmasına izin verdi; anlattıklarına dikkat etmeden, ara sıra da kırılmasın diye birkaç söz ederek bir yandan gazetesini karıştırdı. Sonunda yelkovan hemen hemen dikey konuma geldiğinde sanki birden hatırlamış gibi Edgar'dan bir şey istedi, diğer otele giderek kuzeni Kont Grundheim'ın gelmiş olup olmadığını sormasını rica etti.

Saf kalpli çocuk nihayet arkadaşı için bir hizmette bulunabilmenin mutluluğu ve aracı olmanın gururuyla hemen yerinden fırladı ve öylesine deli gibi koşturarak yola koyuldu ki, insanlar arkasından hayretle baktılar. Fakat onun derdi kendisinden bir şey istendiğinde ne kadar hızlı olabildiğini göstermekti. Otelde kontun henüz gelmemiş olduğunu, zaten geleceğini de bildirmediğini söylediler. Bu haberi iletmek için yine fırtına gibi geri döndü. Fakat Baron artık lobide değildi. Gidip odasının kapısını çaldı, orada da yoktu. Endişeyle her yeri aradı, çay salonuna, müzik salonuna baktı, sonra bir bildiği var mı diye sormak için heyecanla annesine koşturdu, ama onu da bulamadı. Sonunda ümidini tamamen yitirip kapıcıya sorduğunda adam birkaç dakika önce ikisinin birlikte çıktıklarını söyleyince şaşırıp kaldı.

Edgar sabırla bekledi. Yüreği kötü bir şey beklemeyecek kadar temizdi. Geri dönmelerinin uzun sürmeyeceğinden emindi, çünkü Baron onun getireceği haberi duymak istiyordu. Fakat saatler geçti, çocuk kaygılanmaya başladı. Zaten bu baştan çıkartıcı yabancı, çocuğun saf ve küçük dünyasına girdiğinden beri her günü gerilim, telaş ve heyecan

içinde geçiyordu. Çocuklarınki gibi duyarlı bünyelerde her tutku balmumuna basılmış gibi iz bırakır. Edgar'ın gözleri yine gerginlikten seğirmeye başladı, yüzü solgunlaştı. Önceleri sabırla, sonra deli bir heyecanla, sonunda da ağlamaklı bir halde bekledi de bekledi. Ama hâlâ içinden kötü bir şey geçirmiyordu. Bu harika arkadaşa duyduğu gözü kapalı güvenle bir anlaşmazlık olduğunu sanıyor, kendisinden isteneni yanlış anlamış olabileceğini düşündüğü için kendi kendini yiyordu.

Sonunda hararetli hararetli sohbet ederek geri döndüklerinde hiçbir heyecan belirtisi göstermediklerini fark eden Edgar şaşırdı. Sanki onun yokluğunu hissetmemişlerdi bile. Baron, ona verdiği göreve hiç değinmeden, "Seninle karşılaşırız diye döneceğin yoldan yürüdük Edi," deyince çocuk onu boşu boşuna aramış olduklarını sanarak dehşete kapıldı. Yeminle en kestirme yoldan geldiğini söyleyip hangi yoldan gittiklerini sorunca annesi sözünü kesti: "Tamam Edgar, tamam! Çocuklar bu kadar çok konuşmaz!"

Edgar öfkeden kıpkırmızı oldu. Annesi ikidir onu arkadaşının önünde küçük düşürmeye çalışıyordu. Bunu niçin yapıyordu, niçin onu çocuk gibi –kendisi artık çocuk olmadığına kesinlikle inanıyordu– göstermeye çalışıyordu? Anlaşılan arkadaşlıklarını kıskanıyor ve Baron'u kendi yanına çekmeye çalışıyordu. Evet, Baron'u kasten yanlış yola götüren de o olmuştu kesinlikle. Fakat kendisine kötü davranmasına izin vermeyeceğini annesine gösterecekti. Ona karşı koyacaktı. Edgar o gün yemekte annesine tek kelime etmeyip sadece arkadaşıyla konuşmaya karar verdi.

Ne var ki epey zorlandı. En beklemediği şey başına geldi, tavır koymasına hiç aldırmadılar. Hatta dün bütün sohbetlerinin odak noktası o olmuşken şimdi varlığının bile farkında değillerdi sanki! Ona hiç bakmadan konuşup şakalaşıyor, sanki Edgar masanın altında kaybolup gitmiş gibi ikisi kendi aralarında gülüşüyorlardı. Yüzüne kan hücum etti, boğazı

düğümlendi, nefes alamaz oldu. Korkunç güçsüz bir durumda olduğunu dehşetle fark etti. Orada sesini çıkartmadan oturup annesinin arkadaşını, sevdiği tek insanı, elinden almasını seyredecek ve tek silahı suskunluk mu olacaktı? İçinden ayağa kalkıp aniden iki yumruğunu birden masaya indirmek geliyordu. Varlığını fark etmelerini istiyordu. Fakat kendine hâkim oldu, çatalını ve bıçağını kenara bırakıp artık tek lokmaya bile dokunmamakla yetindi. Ne var ki onlar bu inatçı protestoyu bile görmezden geldiler. Ancak yemeğin sonu geldiğinde annesi kendini kötü mü hissettiğini sordu. "Ne itici," diye düşündü çocuk, "sadece hasta olup olmadığımla ilgileniyor hep, gerisine aldırdığı yok." Küskünlükle canının yemek istemediğini söyleyince annesi daha fazla üstünde durmadı. Hiçbir şekilde dikkatlerini çekemiyordu. Baron onu unutmuş gibiydi, en azından Edgar'la tek bir kelime bile konuşmamıştı. Gözlerine sıcak yaşlar dolmaya başladı, çocukça bir hileye başvurarak tuzlu gözyaşlarının yanaklarından ağzına doğru yuvarlandığını kimse görmesin diye peçetesini alıp yüzüne götürdü. Ancak yemek sona erdiğinde rahat bir nefes aldı.

Annesi yemek sırasında Maria-Schutz'a bir araba gezisi yapmalarını önerirken, Edgar bunu dudaklarını ısırarak dinlemişti. Demek ki onu arkadaşıyla bir saniye olsun yalnız bırakmaya niyeti yoktu. Bir de kalkarken, "Edgar okulla ilgili her şeyi unutacaksın, bir gün de odanda kalıp derslerini tekrarlamalısın," deyince öfkesi büsbütün parladı. Küçük yumruklarını bir kez daha sıktı. Annesi sürekli onu arkadaşının karşısında küçük düşürmeye çalışıyor, henüz bir çocuk olduğunu, okula gitmesi gerektiğini ve ancak onların hoşgörüsüyle büyüklerin arasına karışabileceğini hatırlatıyordu. Fakat bu kez annesinin niyetini açıkça görmüştü. Hiç yanıt vermeden sırtını dönüverdi.

"Ah, yine alındı," dedi annesi gülerek, sonra Baron'a döndü: "Ara sıra bir saatçik çalışsa kötü mü olur?"

Bunun üzerine, arkadaşı olduğunu iddia eden Baron da tutup, "Eh, bir veya iki saat çalışmanın hiçbir zararı olmaz," deyiverdi, zaten daha önce de oturduğu yerden kalkmayan biri olduğunu söyleyerek onu alaya almıştı.

Aralarında bir anlaşma mı vardı? İkisi gerçekten de ona karşı birleşmiş miydiler? Çocuğun gözleri öfkeyle parladı. Çaresizliğinden babasının sözüne, babasının otoritesine sarılarak, "Babam burada ders çalışmamı yasakladı, babam burada dinlenmemi istiyor," diye hastalığının verdiği bütün o gururla bağırdı. Bu sözler ağzından bir tehdit gibi çıkmıştı ve işin en tuhaf yanı söyledikleri ikisini de huzursuz etmiş gibiydi. Annesi bakışlarını kaçırarak gergin bir halde parmaklarıyla masanın üzerinde trampet çalmaya başladı. Aralarında boğucu bir sessizlik oluştu. Sonunda Baron zoraki bir gülümsemeyle, "Nasıl istersen, Edi," dedi, "sınava girecek olan ben değilim, ben çok uzun zaman önce bütün derslerden kaldım."

Gelgelelim Edgar bu şakaya gülmedi, aksine adamın ruhuna nüfuz etmek ister gibi sorgulayıcı ve ısrarlı bakışlarını üzerine dikti. Neler oluyordu? Aralarında bir şeyler değişmişti ve çocuk nedenini anlamıyordu. Onu endişeli bakışlarla süzdü. Kalp atışları hızlandı, yüreğine ilk kuşku düşmüştü.

Yakıcı Sır

Araba yol alırken ikisinin karşısında oturan oğlan, "Onları bu kadar değiştiren ne?" diye düşünüyordu. "Niçin bana karşı eskisi gibi değiller? Annem ona baktığımda niçin hep bakışlarını kaçırıyor? Baron niçin durmadan şakalar yapmaya ve soytarı gibi davranmaya çalışıyor? Benimle artık dün veya evvelki gün konuştukları gibi konuşmuyorlar. Yüzlerinin bile değiştiğini söyleyebilirim. Annemin dudakları bugün çok kırmızı, boyamış olmalı. Daha önce böyle yaptığını hiç görmemiştim. Baron da sanki incinmiş gibi hep alnını kırıştırıyor. Ben onlara hiçbir şey yapmadım, kırıcı olabilecek tek bir söz söylemedim ki. Hayır, değişimlerinin nedeni ben olamam, birbirlerine karşı da öncekinden farklılar çünkü. Sanki anlatmaya cesaret edemedikleri bir şey yapmış gibiler. Sohbetleri dünkü sohbet değil, gülüşleri de öyle; üzerlerinde bir tutukluk var, bir şeyler gizliyorlar. Bana belli etmek istemedikleri bir sırrı paylaşıyorlar. Ne pahasına olursa olsun bu sırrı ortaya çıkartmalıyım. Aslında biliyorum, hep kapalı kapıların ardında benden sakladıklarıyla aynı şey olmalı, kitaplarda anlatılanla, operalarda kadınlarla erkekler birbirlerinin karşısında kollarını açarak şarkılarını söylediklerinde, birbirlerine sarılıp, birbirlerini ittiklerinde olanla aynı şey. Babamla bir türlü anlaşamayan, sonra da evden gönderilen Fransızca öğretmenim o hanımla aralarındakine

benzer bir şeyler olmalı. Bütün bunların birbiriyle bir bağı var, bunu hissediyorum, ama ne olduğunu bilemiyorum. Ah bunları bir anlayabilsem, artık şu sırrı öğrenebilsem, bütün kapıları açan o anahtarı bir ele geçirebilsem, karşısında her şeyi saklayıp gizledikleri bir çocuk olmaktan kurtulabilsem, aldatılmaya oyalanmaya daha fazla katlanmak zorunda kalmasam. Bu ya şimdi olacak ya da hiçbir zaman! Bu korkunç sırrı ellerinden zorla da olsa alacağım!" Alnına derin bir çizgi yerleşmişti, on iki yaşındaki çelimsiz oğlan böyle dalmış düşünürken neredeyse yaşlanmış gibi görünüyordu; etrafında ışıltılı renklerle yayılan manzaraya bir kez olsun bakmıyor, çam ormanlarının saf yeşiliyle örtülü dağları, hâlâ gecikmiş bir ilkbaharın taze parlaklığını yansıtan vadileri görmüyordu. Arabanın arka koltuğunda karşısına geçmiş oturan ikisini gözlemekten başka bir şey yapmıyordu, sanki yakıcı bakışlarıyla o gizi bir oltayla çekercesine gözlerinin ışıltılı derinliklerinden çekip çıkartacaktı. Hiçbir şey zekâyı tutkulu bir kuşku kadar bileyemez. Hiçbir şey olgunlaşmamış bir zihnin bütün olanaklarını karanlıkta kaybolan bir iz kadar harekete geçiremez. Bazen çocukları bizim gerçek addettiğimiz dünyadan ayıran sadece incecik bir perdedir ve rastlantısal bir rüzgârla açılıverir.

Edgar birdenbire kendini o bilinmeze, o büyük sırra neredeyse dokunacak kadar yakınlaşmış hissetti, bu daha önce hiç olmamıştı. Hâlâ kapalı ve çözülmemiş olsa da, çok ama çok yakınında olduğunu hissediyordu. Çocuk bu duyguyla heyecanlanarak ani ve törensi bir ciddiyete büründü. Çünkü bilincine varmasa da çocukluğunun sınırına vardığını seziyordu.

Diğer ikisiyse bunu çocuğun yaydığını fark etmeseler de boğucu bir sıkıntı içindeydiler. Arabada üç kişiyken kendilerini sıkışmış ve daralmış hissediyorlardı. Karşılarında kara korlar gibi parlayan bir çift göz onları huzursuz ediyordu. Konuşmaya, bakışmaya bile zor cesaret ediyorlardı. Daha

önceki hafif, neşeli sohbet tarzlarını yakalayamıyorlardı, şimdi aralarındaki yakıcı samimiyetin tehlikeli sözcüklerinde gizli dokunuşların okşayıcı şehveti titreşiyordu. Sohbetleri tıkanıp kalıyor, araya boşluklar giriyordu. Devam ettirmek istiyorlar, ama karşılarında çocuğun inatçı suskunluğunu buluyorlardı.

Edgar'ın küskün sessizliği özellikle annesine ağır geliyordu. Oğluna temkinlice yan gözle baktı ve dudaklarını kısışında birden kocasının sinirli ve öfkeli halini gördüğünde korktu. Bu benzerliği ilk kez fark ediyordu. Tam da bir maceraya atılmaya niyetlendiği bir zamanda kocasının hatırlatılması tedirgin ediciydi. Daracık arabada, beş karış mesafede varlığı iki kat ağırlaşmış oturan oğlu, solgun yüzünün maskelediği pusuya yatmış dikkati ve karanlık, inceleyen bakışlarıyla bir hayalet gibi, bir vicdan bekçisi gibi görünüyordu. O sırada Edgar aniden bir saniye kadar annesine baktı. İkisi de hemen bakışlarını kaçırdılar. Hayatlarında ilk kez birbirlerini gözetlediklerini hissetmişlerdi. O zamana kadar aralarında gözü kapalı bir güven vardı, ama şimdi anneyle çocuk arasındaki bir şey aniden değişmişti. Henüz çok yeni olduğu için itiraf edemedikleri karşılıklı bir kinle hayatlarında ilk kez kaderlerinin birbirinden ayrıldığını görüyorlardı.

Atlar otelin önünde durduğunda üçü de rahatladı. Tatsız bir gezinti olduğunu üçü de biliyor, ama hiçbiri bunu söylemeye cesaret edemiyordu. Arabadan ilk olarak Edgar indi. Annesi başının ağrıdığını öne sürerek özür dileyip aceleyle odasına çıktı. Yorulmuştu ve yalnız kalmak istiyordu. Edgar'la Baron kendi başlarına kaldılar. Baron arabacının parasını ödeyip saatine bakarak çocuğa hiç dikkat etmeden lobiye doğru yürüdü. Zarif ve dik sırtını ona dönerek, çocuğun o kadar hayran kaldığı ve daha dün taklit etmeye çalıştığı hafif ve esnek yürüyüşüyle önünden geçip gitti. Anlaşılan çocuğu unutmuş, sanki beraber değillermiş gibi arabacıyla ve atlarla baş başa bırakmıştı.

Edgar, her şeye rağmen hâlâ taparcasına sevdiği bu adamın öylece çekip gidişini gördüğünde içinde bir şeyin parçalandığını hissetti. Paltosunun ucuyla olsun ona dokunmadan, tek bir sözcük bile söylemeden uzaklaşması ona karşı hiçbir suç işlememiş olan çocuğun yüreğinde büyük bir umutsuzluk doğurmuştu. Güçlükle koruduğu denetimini yitirdi, zorlama gururunun yükü zayıf omuzlarından kayıverdi; dün ve önceki gün nasıldıysa yine öyle, küçük ve aciz bir çocuğa dönüştü. Elinde olmadan telaşlı ve titrek adımlarla Baron'un peşinden koştu, tam merdivenden çıkmak isterken yoluna çıktı. Gözyaşlarını zorlukla tutup yüreği daralarak konuştu:

"Ben size ne yaptım ki artık beni hiç umursamıyorsunuz? Artık bana niye hep böyle davranıyorsunuz? Annem de aynı şeyi yapıyor. Niçin beni hep yanınızdan göndermek istiyorsunuz? Sizi rahatsız mı ediyorum, ya da kötü bir şey mi yaptım?"

Baron irkilmişti. Çocuğun sesinde onu altüst eden ve yüreğini yumuşatan bir şeyler vardı. Bu saf çocuğa karşı acıma hissetti. "Edi, delisin sen! Bugün keyifsizdim sadece. Hem sen sevimli bir oğlansın, seni gerçekten seviyorum."

Bunları söylerken saçlarını içtenlikle okşadı, ama çocuğun o yalvaran, nemlenmiş, koca gözlerini görmemek için başını hafifçe yana çevirmişti. Oynadığı komedi canını sıkmaya başlamıştı. Aslında bu çocuğun sevgisiyle böyle adice oynamış olduğu için utanıyordu. Bastırılmış hıçkırıklarla titreyen bu incecik ses içine dokunmuştu. "Şimdi odana çık Edi, göreceksin bu akşam yine iyi vakit geçireceğiz birlikte."

"Fakat annemin beni hemen yatmaya göndermesine izin vermeyeceksiniz, değil mi?"

"Hayır, hayır, Edi, izin vermeyeceğim," diyerek gülümsedi Baron. "Haydi git artık, akşam yemeği için üstümü değiştirmeliyim."

Edgar giderken o an için mutluydu. Fakat az sonra yüreğini döven çekiç yine çalışmaya başladı. Dünden beri sanki

birkaç yıl yaşlanmıştı. Güvensizlik, yabancı bir konuk gibi çocuk kalbinin üstüne çökmüştü.

Edgar bekledi. Hassas bir sınavdan geçmekteydiler. Üçü birlikte masada oturuyorlardı. Saat dokuz olduğunda annesi onu yatmaya göndermedi. Çocuk tedirgin oldu. Her zaman o kadar dakikken niçin tam da bugün daha uzun kalmasına izin veriyordu? Baron'a o gün tam bir güvenle kalbini açmış olduğu için yakıcı bir pişmanlık duydu aniden. Saat onda annesi birdenbire kalkarak Baron'la vedalaştı. Tuhaftır ki o da erkenden kalkmalarına hiç şaşırmadı, her zaman yaptığı gibi kadını durdurmaya da çalışmamıştı. Çocuğun kalp atışları giderek şiddetleniyordu.

Şimdi sınav sertleşmişti. Edgar da hiçbir şeyin farkına varmamış gibi itiraz etmeden annesini izledi. Fakat kapıya vardıklarında birden gözlerini annesine çevirdi. Gerçekten de annesini bir an için başının üstünden Baron'a gülümserken yakaladı. Aralarındaki bir sırra, bir gizli anlaşmaya işaret eden bir gülümsemeydi bu. Demek ki Baron ona ihanet etmişti. Demek bu yüzden erken kalkmışlardı, yarın sabah onları rahatsız etmesin diye bu akşam onu güven duygusuyla uyutacaklardı.

"Alçak," diye mırıldandı.

"Ne dedin?" diye sordu annesi.

"Hiçbir şey," dedi Edgar dişlerinin arasından. Şimdi onun da bir sırrı vardı. Bu nefretti. Her ikisine de duyduğu sonsuz nefret.

Suskunluk

Edgar'ın huzursuzluğu geçmişti. Sonunda berrak ve net bir duyguya sahip olmanın rahatlığını yaşıyordu. Hissettiği şey, nefret ve apaçık bir düşmanlıktı. Artık kendisini bir engel olarak gördüklerinden emin olduğu için onlarla birlikte olmaktan zalimce ve karanlık bir haz duyuyordu. Onları rahatsız etmek, duyduğu düşmanlığın tüm yoğunlaşmış gücüyle karşılarına çıkmak düşüncesinin keyfini sürüyordu. Dişlerini önce Baron'a gösterdi. Adam ertesi sabah aşağıya indiğinde yanından geçerken onu "Merhaba Edi," diyerek içtenlikle selamladığında, Edgar ondan yana hiç bakmadan koltuğunda oturmaya devam ederek sadece soğukça "Günaydın," diye mırıldandı. "Annen de aşağıya indi mi?" diye sorduğundaysa gazeteye bakarak yanıtladı: "Bilmiyorum."

Baron afalladı. Birdenbire ne olmuştu böyle? "Neyin var Edi, iyi uyuyamadın mı?" diye sorarak şakacı bir tavır takınmaya çalıştı. Fakat Edgar yine umursamaz bir "Hayır"la karşılık vererek tekrar gazeteye gömüldü. Baron da omuz silkerek kendi kendine "Budala çocuk," diye mırıldandı ve yürüyüp gitti. Böylece savaş ilan edilmiş oldu.

Edgar annesine karşı da soğuk bir nezaketle davranıyordu. Onu tenis sahasına göndermek için yaptıkları beceriksizce öneriyi soğukkanlılıkla reddetti. Dudaklarındaki belli belirsiz gülümsemenin burukluğu artık kandırılmak isteme-

diğini belli ediyordu. Yapmacık bir şirinlikle gözlerinin içine bakarak, "Sizinle dolaşmayı tercih ederim anne," dedi. Bu karşılıktan kadının hiç hoşlanmadığı belliydi. Duraksadı, bir şeyler arar gibiydi. Sonunda, "Beni burada bekle," diyerek kahvaltıya gitti.

Edgar bekledi. Ama güvensizlik duygusu tetikteydi. Artık tedirgin bir içgüdüyle ikisi arasında geçen her sözcükte gizli ve düşmanca bir kasıt arıyordu. İçindeki kuşku bazen kararlarına tuhaf bir önsezi getiriyordu. Ve Edgar ondan istenildiği gibi lobide beklemek yerine sadece ana girişi değil, diğer bütün kapıları da görebilecek şekilde dışarıda beklemeyi tercih etti. Bir hile kokusu almıştı. Fakat artık onu atlatamayacaklardı. Dışarıda Amerikan Yerlileriyle ilgili hikâyelerinden öğrendiği gibi bir odun yığınının arkasına sindi. Yarım saat sonra annesinin gerçekten yan kapıların birinden çıktığını görünce hoşnutlukla güldü, kadının elinde muhteşem bir demet gül, peşinde de o dönek Baron vardı.

İkisi de çok neşeli görünüyordu. Ondan kurtulup sırlarını gizledikleri için çoktan rahat bir nefes almış gibiydiler. Gülüşüp konuşuyor, orman yoluna sapmaya hazırlanıyorlardı.

Şimdi tam zamanıydı. Edgar sanki tesadüfen orada bulunuyormuş gibi hiç acele etmeden odun yığınının arkasından çıkarak ilerledi. Son derece rahat bir şekilde onlara yaklaştı, şaşkınlıklarının tadını çıkartmak için olabildiğince ağırdan aldı. Baron'la annesi afallamış bir halde birbirlerine baktılar. Çocuk alaycı bakışlarını üstlerinden ayırmadan yapmacık bir doğallıkla ağır ağır yanlarına gitti. "Ah, Edi burada mısın, biz de seni içeride aradık," dedi sonunda annesi. "Nasıl da rahatlıkla yalan söylüyor" diye düşündü oğlan. Fakat dudakları kenetli kaldı. Duyduğu nefreti ele vermedi, dişlerinin arkasında sımsıkı hapsetti.

Üçü de kararsızlık içinde öylece duruyorlardı. Herkes birbirini kolluyordu. Sonunda öfke içindeki kadın pes ederek "Yürüyelim o halde," dedi ve güzelim güllerden birini

yoldu. Burun kanatlarının kenarında yine o hiddetini ele veren titreme görülüyordu. Edgar sanki hiç ilgilenmiyormuş gibi olduğu yerde kaldı, gözlerini gökyüzüne çevirip onların yürümesini bekledi, sonra peşlerine takıldı. Baron bir deneme daha yaptı. "Bugün tenis turnuvası var. Hiç seyretmiş miydin sen?" Edgar ona küçümseyerek bakmakla yetindi. Islık çalacakmış gibi dudaklarını büzerek yanıt bile vermedi. Tavrını koymuştu. Nefreti artık kendini belli ediyordu.

Çocuğun istenmeyen varlığı bir kâbus gibi üzerlerine çökmüştü. Yumruklarını belli etmeden sıkarak gardiyanın peşinden yürüyen suçlular gibiydiler. Aslında çocuk hiçbir şey yapmıyordu, ama zorla bastırdığı gözyaşlarıyla parlayan sinsi bakışlarıyla, bütün yaklaşma girişimlerini geri çeviren aksiliğiyle onlar için her geçen an daha da katlanılmaz oluyordu. Sürekli izlenmekten gerginleşen annesi, "Önden yürü," dedi birden öfkeyle, "bacaklarımın arasında dolaşıp durma, beni sinirlendiriyorsun!" Edgar söz dinledi, ama birkaç adımda bir dönüp arkasına bakıyor, fazla geride kalmışlarsa durup bekliyordu. Bakışları, Faust'un kara kanişi gibi Mefistovari bir edayla üzerlerinde dolaşıyor ve onları kaçamayacaklarını hissettikleri ateşli bir nefret ağının içine hapsediyordu.

Kötücül suskunluğu bir asit gibi neşelerini eritiyor, bakışları sözcüklerini daha dudaklarından çıkarken acılaştırıyordu. Baron artık tek bir iltifatta bile bulunamıyor, kadının yine ellerinin arasından kayıp gitmekte olduğunu, zahmetle tutuşturmuş olduğu tutkusunun bu bezdirici ve itici çocuğun korkusuyla tekrar sönmeye başladığını öfkeyle fark ediyordu. Tekrar tekrar konuşmayı deniyorlar, fakat her seferinde sohbet tıkanıyordu. Sonunda üçü de konuşmadan yürümeye başladılar, artık sadece ağaçların fısıltılarını ve kendi tekdüze ayak seslerini duyuyorlardı, çocuk sohbetlerini bitirmişti.

Şimdi üçünün de içinde düşmanca duygular uyanmıştı. İhanete uğrayan çocuk, küçümsedikleri varlığına karşı

duydukları öfkenin iki yetişkinin içinde çaresizce yükselişini hazla izliyordu. Arada bir alaycı bakışlarla Baron'un asık yüzünü şöyle bir süzüyordu. Adamın dişlerini gıcırdatarak söylendiğini, hakaretlerini yüzüne yağdırmamak için kendini güç tuttuğunu görüyordu. Annesinin öfkesinin de giderek kabardığını fark etti, ikisinin de ona saldırıp yanlarından uzaklaştırmak için bir vesile aradıklarını şeytani bir zevkle gözlemledi. Fakat buna fırsat vermedi, nefretini saatler boyunca öyle bir denetim altına almıştı ki hiçbir açık vermiyordu.

"Dönelim artık!" dedi annesi birdenbire. Kadın kendini daha fazla tutamayacağını, bir şeyler yapması gerektiğini, bu işkence karşısında en azından çığlık atmak istediğini hissediyordu. "Yazık," dedi Edgar sakince, "burası öyle güzel ki."

İkisi de çocuğun kendileriyle alay ettiğini anladı. Fakat bir şey söylemeye cesaret edemediler, bu küçük zorba iki günde kendini denetlemeyi mükemmel öğrenmişti. Yüzünde keskin alaycılığını ele veren hiçbir kıpırtı yoktu. Hiç konuşmadan yürüdükleri yolu tekrar geri döndüler. Kadın çocuğuyla odalarında yalnız kaldığında bile öfkesinin gerginliği hâlâ devam ediyordu. Güneş şemsiyesini ve eldivenlerini sinirli bir hareketle fırlattı. Edgar annesinin sinirlerinin gerildiğini ve patlamak üzere olduğunu hemen anladı, bunu görmek istiyordu, onu daha da sinirlendirmek için kasten odada kaldı. Annesi bir aşağı bir yukarı gidip geldi, bir sandalyeye oturdu, parmaklarıyla masanın üzerinde trampet çalmaya başladı, sonra tekrar ayağa fırladı. "Şu saçının başının haline bak, ne kadar bakımsızsın! Böyle insan içine çıkıyorsun. Utanmıyor musun bu yaşta?" Edgar tek kelime karşılık vermeden gidip saçlarını taradı. Çocuğun bu inatçı soğuk suskunluğu, dudaklarındaki alaycı titreyiş kadını deli ediyordu. Elinden gelse onu güzelce pataklamak isterdi. "Odana git!" diye bağırdı. Artık varlığına tahammül edemiyordu. Edgar gülümseyerek gitti.

İşte şimdi ikisi de karşısında titriyordu, Baron da annesi de ondan nasıl korkuyorlardı, birlikte oldukları her an bakışlarının acımasız kıskacını üzerlerinde hissetmişlerdi! Onlar ne kadar rahatsız olursa oğlanın gözleri o denli mutlulukla parlıyor, sevinci o kadar taşkınlaşıyordu. Edgar şimdi karşısında savunmasız kalmış olan ikisine, çocuklara özgü, neredeyse hayvanca denebilecek bir acımasızlıkla eziyet ediyordu. Baron, hâlâ çocuğa yeni bir oyun oynamaktan umudunu kesmediği ve hedefini gözden kaçırmadığı için hiddetini yatıştırabiliyordu. Fakat annesi giderek denetimini kaybediyordu. Çocuğa bağırmak onu biraz olsun rahatlatıyordu. "Çatalınla oynama," diye yemekte oğlana çıkışıyordu. "Şımarık bir çocuksun sen, büyüklerin arasında oturmayı hak etmiyorsun." Edgar gülümsemekle yetiniyordu, başını hafifçe yana eğip gülümsüyordu. Annesinin bağırmalarının çaresizlikten olduğunu biliyor ve kendilerini böyle ele verdiklerini görmekten gurur duyuyordu. Bakışları artık bir doktorunkiler gibi son derece sakindi. Eskiden olsa onları kızdırmak için kötü davranırdı belki, ama nefret insanın çabuk öğrenmesini sağlıyordu. Şimdi sadece susmakla yetiniyordu. Annesi sessizliğinin baskısı altında bağırmaya başlayana kadar susuyor, susuyordu.

Kadın bu duruma daha fazla dayanamadı. Yemekten kalktıklarında Edgar yine her zamanki gibi peşlerine takılmak istediğinde birdenbire patladı. Temkini elden bırakıp ne düşünüyorsa söyledi. Çocuğun yapışıp kalması karşısında sineklerin eziyet ettiği bir at gibi şahlanarak bağırdı: "Ne diye üç yaşında bir çocuk gibi peşimden koşup duruyorsun? Seni sürekli etrafımda görmek istemiyorum. Çocukların yeri yetişkinlerin arasında değildir. Bunu aklından çıkarma! Biraz kendi başına oyalansana. Bir şeyler oku ya da ne istiyorsan onu yap. Beni rahat bırak! Durmadan etrafımda dolaşmanla, o çirkin huysuzluğunla beni sinirlendiriyorsun."

Sonunda ağzından almıştı işte, itiraf etmişti! Annesi ve Baron şimdi sıkıntılı görünürken Edgar gülümsüyordu. Kadın dönüp yoluna devam etmek istedi, tedirginliğini çocuğa itiraf ettiği için kendi kendine kızıyordu. Fakat Edgar soğuk bir tavırla şunları söyledi: "Babam yalnız dolaşmamı istemiyor. Dikkatsizlik etmemem, senin yanından ayrılmamam için benden söz aldı."

İkisinin üstünde felçleştirici bir etkisi olduğunu daha önceden görmüş olduğu için "baba" sözcüğünü özellikle vurguladı. Demek ki babası da bir şekilde bu karanlık sırra karışmıştı. Babası ikisinin üzerinde kendisinin bilmediği gizli bir güce sahip olmalıydı, çünkü adının anılması bile annesiyle Baron'u huzursuz edip korkutmaya yetiyordu. Bu kez de hiç karşılık vermediler. Silahlarını indirdiler. Annesi önden yürüdü, Baron onu izledi. Arkalarından da Edgar gidiyordu, ama bir uşak gibi ezik değil, bir gardiyan gibi sert, soğuk ve acımasızdı. Onların sarsmaya çalıştıkları, ama kopartmalarının mümkün olmadığı zincirlerini belli etmeden şangırdatıyordu. Nefret, onun çocuk kuvvetini çelikleştirmişti. Hiçbir şeyden haberi olmayan o, şimdi bir sırla elleri kolları bağlanan diğer ikisinden daha güçlüydü.

Yalancılar

Ne var ki zamanın baskısı artıyordu. Baron'un tatil günleri azalmıştı ve bunları değerlendirmek istiyordu. İkisi de gerilmiş olan çocuğun inadına karşı direnmenin boşuna olduğunu hissediyorlardı. Böylece en son ve bayağı çareye başvurarak çocuğun baskısından bir iki saatliğine olsun kurtulmak için kaçmaya karar verdiler.

"Bu iki taahhütlü mektubu postaya ver!" dedi annesi Edgar'a. İkişi lobide duruyorlardı, Baron dışarıda bir faytoncuyla konuşuyordu.

Edgar kuşku içinde mektupları aldı. Daha önce bir otel görevlisinin annesinin bir mektubunu ilettiğini fark etmişti. Yoksa ikisi bir olup kendisine bir kumpas mı kuruyorlardı?

Duraksadı. "Beni nerede bekleyeceksin?"

"Burada."

"Doğru mu bu?"

"Evet."

"Bir yere gitme ama. Ben dönene kadar burada, lobide bekliyorsun tamam mı?"

Annesiyle bir üstünlük duygusu içinde emredercesine konuşuyordu. Geçen günden beri çok şey değişmişti.

Sonra mektupları alıp gitti. Kapıda Baron'la burun buruna geldiler. İki günden beri ilk kez adamla konuştu.

"Sadece şu iki mektubu verip döneceğim. Annem ben dönene kadar bekleyecek. Lütfen ben gelmeden gitmeyiniz."

Baron çocuğun yanından hızla sıyrılıp geçerken, "Tabii, tabii bekleyeceğiz," dedi.

Edgar koşarak postaneye gitti. Orada beklemek zorunda kaldı. Önündeki adam memura bir yığın can sıkıcı soru soruyordu. Sonunda işini halledebildi ve elinde makbuzlarla geri döndü. Tam o sırada Baron'la annesinin faytona binip gittiklerini gördü.

Öfkeden donup kaldı. Neredeyse yerden bir taş alıp arkalarından fırlatacaktı. Demek adice ve aşağılık bir yalanla da olsa ondan kaçmayı başarmışlardı! Annesinin yalan söylediğinin dünden beri farkındaydı. Fakat böyle açıkça vermiş olduğu bir sözü tutmayacak kadar ileri gitmesi içindeki son güven kırıntısını da yerle bir etmişti. Gerçeği ifade ettiğini düşündüğü sözcüklerin sadece geride hiçbir şey kalmadan patlayıp giden renkli balonlar olduğunu gördükten sonra hayatı anlamlandırmakta zorlanıyordu. Fakat bu ne kadar korkunç bir sır olmalıydı ki, yetişkinleri bir çocuğa yalan söyleyecek, bir suçlu gibi kaçıp gidecek kadar ileri gitmeye zorluyordu. Okuduğu kitaplarda insanlar para ve iktidar kazanmak veya krallıklar ele geçirmek için aldatıyor ve cinayet işliyorlardı. Fakat burada ikisine bunları yaptıran neydi? Ne istiyorlardı, kendisinden niçin kaçıyorlardı, bin bir yalanın arkasına saklamaya çalıştıkları şey neydi? Edgar bu sorularla zihnini zorlayıp duruyordu. Karanlık bir duyguyla, bu sırrın çocukluğun kilidi olduğunu, onu bir kez açınca nihayet bir yetişkin, nihayet bir erkek olacağını seziyordu. Ah, bir anlayabilseydi! Ne var ki artık berrak düşünemiyordu. Elinden kaçmış olmalarından duyduğu öfke gözlerini karartıyor, net görmesini engelliyordu.

Koşarak ormana girdi, kimsenin onu göremeyeceği bir kuytuya kendini attı ve orada sıcak seller gibi gözyaşlarını bırakıverdi. "Yalancılar, köpekler, sahtekârlar, alçaklar!" Haykırarak bunları söylemese boğulacaktı. Bir yetişkin olduğu yanılsamasına kapılarak çocukça bir çabayla bastırmış

olduğu, son günlerde yaşadığı öfke, kırgınlık, merak, sabırsızlık, çaresizlik ve ihanete uğramışlık duygusu göğsünü çatlatacak gibi zorlayarak gözyaşlarına dönüşüyordu. Bu çocukluğunun son ağlama krizi ve en dizginsiziydi. Son bir kez daha kendini bir kadın gibi gözyaşlarının hazzına bıraktı. Bu gözü kara öfke anında tüm çocukluğunu, içinde güven, sevgi, inanç, saygı adına ne varsa hepsini, ağlayarak boşalttı.

Çocuk daha sonra otele döndüğünde artık bir başkasıydı. Serinkanlı ve planlı davranıyordu. Önce odasına gitti ve Baron'la annesine gözyaşlarının izlerini gösterip bir zafer yaşatmamak için özenle yüzünü yıkadı. Sonra hesaplaşmaya hazırlandı ve hiç huzursuzluğa kapılmadan sabırla bekledi.

İki kaçağı geri getiren araba kapıda durduğunda lobi çok kalabalıktı. Bazı beyler satranç oynuyor, bazıları gazete okuyor, hanımlar sohbet ediyorlardı. Edgar yüzü hafif solgun, gözleri yolda, kıpırtısızca aralarında oturup beklemişti. Annesiyle Baron onu birden karşılarında görmekten biraz rahatsızlık duyarak hazırladıkları bahaneleri sayıp dökmek üzereyken, çocuk dimdik ve sakin bir tavırla karşılarına çıkarak meydan okurcasına konuştu:

"Sayın Baron, size bir şey söylemek istiyorum."

Baron'un canı sıkılmıştı. Kendisini yakalanmış gibi hissediyordu. "Elbette, elbette, biraz sonra!"

Ne var ki Edgar sesini yükseltti ve etraftakilerin duyacağı kadar net ve sert olarak şunları söyledi: "Ama ben sizinle şimdi konuşmak istiyorum. Siz çok kötü davrandınız. Bana yalan söylediniz. Annemin beni beklediğini biliyordunuz ve siz..."

Bütün bakışların üzerine çevrildiğini gören annesi, "Edgar!" diye bağırarak çocuğun üzerine yürüdü.

Fakat çocuk annesinin sesini bastırmak istediğini fark edince tiz bir sesle bağırmaya başladı.

"Herkesin karşısında bir kez daha söylüyorum. Siz çirkin bir şekilde yalan söylediniz, bayağılık bu, acınası bir şey bu."

Baron bembeyaz oldu, herkes ona bakıyordu. Bazıları gülümsüyorlardı.

Annesi heyecandan titreyen çocuğu yakaladı. "Derhal odana git, yoksa seni burada herkesin içinde pataklayacağım," dedi boğuk bir sesle.

Bu arada Edgar tekrar sakinleşmişti. O kadar öfkelendiği için kendine kızıyordu. Aslında Baron'a soğukkanlılıkla meydan okumak istemişti, ama öfkesi iradesine baskın çıkmıştı. Hiç acele etmeden sakin sakin merdivene yöneldi.

Annesi ise onu biraz alaycı bakışlarla süzen etrafındaki insanlardan duyduğu rahatsızlıkla, "Küstahlığını bağışlayın Baron. Asabi bir çocuk olduğunu biliyorsunuz," diye kekeleyip duruyordu. Hayatta hiçbir şeyden skandaldan korktuğu kadar korkmazdı. Şimdi duruşunu koruması gerektiğinin farkındaydı. Oradan hemen kaçıp uzaklaşmak yerine önce resepsiyona giderek mektubu olup olmadığını ve bazı sıradan şeyler sordu, sonra da hiçbir şey olmamış gibi yukarı çıktı. Fakat ardında bir süre daha fısıldaşmalar ve bastırılmış gülüşmeler dalgalanmaya devam etti.

Yukarıya varınca yavaşladı. Ciddi durumlar karşısında her zaman çaresizlik hissederdi, aslında bu yüzleşmeden de korkuyordu. Hatalı olduğunu yadsımıyordu zaten, ayrıca çocuğun yeni edindiği o garip ve yabancı bakışlar da kadını yıldırıyor, elini kolunu bağlıyordu. Korkusundan yumuşak davranmaya karar verdi. Çünkü kavgaya girişirse, bu gergin çocuğun kendisinden daha güçlü olacağını biliyordu.

Kapıyı usulca açtı. Çocuk sakin ve soğuk bir tavırla orada duruyordu. Annesine çevirdiği bakışlarında korkudan eser yoktu, hatta küçük bir merak belirtisi bile söz konusu değildi. Oğlan kendinden son derece emin görünüyordu.

Kadın olabildiğince anaç davranarak, "Edgar, senin neyin var?" dedi. "Senin adına utandım. İnsan nasıl bu kadar görgüsüzce davranabilir, hem de çocuk olarak bir yetişkinin karşısında! Baron'dan hemen özür dilemelisin."

Edgar pencereden dışarıya bakarak ağaçlarla konuşur gibi "Hayır," dedi.

Kadın çocuğun kendine güvenini garipsemeye başlamıştı.

"Edgar, sana neler oluyor? Her zamankinden çok farklısın. Seni tanıyamıyorum artık. Sen her zaman insanın rahatça konuşabileceği akıllı, terbiyeli bir çocuktun. Şimdi birdenbire sanki içine şeytan girmiş gibi davranmaya başladın. Baron'a karşı niçin böyle ters davranıyorsun? Aslında onu ne kadar seviyordun. Sana karşı hep çok iyi davrandı."

"Evet, çünkü seninle tanışmak istiyordu."

Kadın rahatsız olmuştu. "Saçmalama! Neler düşünüyorsun! Böyle bir şeyi aklından nasıl geçirirsin?"

Bunun üzerine çocuk öfkelendi.

"Yalancının biri o, bir düzenbaz. Hilekârlık ve alçaklıktan başka bir şey yaptığı yok. Seninle tanışmak istediği için bana iyi davrandı, bana bir köpek yavrusu vermeyi vaat etti. Sana ne vaat ettiğini ve sana niçin iyi davrandığını bilmiyorum, ama senden de bir şeyler istiyordur anne, muhakkak. Yoksa o kadar nazik ve iyi davranmazdı. O kötü bir insan. Yalan söylüyor. Adamın yüzüne bir baksana, ne kadar sahte davranıyor. Ah ondan nefret ediyorum, o zavallı yalancıdan, o alçaktan..."

"Fakat Edgar, böyle şeyleri nasıl söylersin?" Kadın iyice şaşırmıştı, ne karşılık vereceğini bilemiyordu. Fakat içinde uyanan bir duygu çocuğun haklı olduğunu söylüyordu.

"Evet, alçağın biri o, bunu söylemekten vazgeçmeyeceğim. Bunu senin de görmen gerekirdi. Yoksa benden niçin korksun? Niçin saklansın? Çünkü içyüzünü gördüğümü, ne mal olduğunu anladığımı fark etti alçak adam..."

"Bunları nasıl söyleyebiliyorsun, nasıl böyle konuşabiliyorsun." Kadının beyni durmuş gibiydi, sadece dudakları mekanik olarak aynı cümleleri tekrarlıyordu. Aniden müthiş bir korku duymaya başlamıştı, fakat Baron'dan mı, çocuktan mı korktuğunu anlayamıyordu.

Edgar uyarılarının etkili olduğunu gördü ve annesini kendi yanına çekme, Baron'a karşı duyduğu nefret ve düşmanlıkta bir yandaş kazanma hevesine kapıldı. Yumuşak bir tavırla annesine yaklaştı, elini tutarak heyecandan okşar gibi çıkan sesiyle şunları söyledi:

"Anne, onun niyetinin iyi olmadığını sen de görmüş olmalısın. Seni olduğundan başka biri haline getirdi. Değişen sensin, ben değilim. Sadece onunla olasın diye seni bana karşı kışkırttı. Seni de kandırmak istediğinden eminim. Sana ne vaat etti bilmiyorum. Ama sözünü tutmayacağını biliyorum. Kendini ondan korumalısın. İnsan birine yalan söylüyorsa, başkasına da söyler. O kötü, güvenilmez bir insan."

Bu neredeyse ağlamaklı, yumuşacık ses kadının kendi yüreğinden yükselir gibiydi. Önceki günden beri onun içinde de giderek daha güçlü bir biçimde aynı şeyleri söyleyen benzer bir duygu uyanmıştı. Fakat çocuğunun haklı çıkmasından utanıyordu. Ve çoğu insanın yaptığı gibi güçlü duyguların sıkıntısından kurtulmak için sertliğe sığınarak karşı çıktı.

"Çocuklar böyle şeylerden anlamazlar. Bu konularda söz söyleyemezsin. Sen terbiyeli davranmaya bak, ötesine karışma. İşte o kadar."

Edgar'ın yüz ifadesi yine buz gibi oldu ve sertçe "Nasıl istersen," dedi, "ben seni uyardım."

"Yani özür dilemeyecek misin?"

"Hayır."

İkisi de diklenerek karşılıklı duruyorlardı. Kadın, otoritesinin söz konusu olduğunu hissediyordu.

"O halde yemeğini burada yiyeceksin. Tek başına. Ve özür dilemeden de masada aramıza katılmayacaksın. Nasıl davranman gerektiğini sana öğreteceğim. Ben izin verene kadar odadan ayrılmayacaksın. Anladın mı?"

Edgar gülümsedi. Bu alaycı gülümseme dudaklarına yapışmış gibiydi. İçten içe kendine kızıyordu. Bir kez daha yüreğini açıp bu yalancı kadını uyarmaya kalkması ne budalalıktı.

Annesi ona bir daha bakmadan hızla dışarı çıktı. O delici bakışlardan ürküyordu. Çocuğun gözünün açıldığını hissettiğinden ve bilmek de duymak da istemediği şeyleri yüzüne söylemeye başladığından beri, oğlundan rahatsız olmaya başlamıştı. Kendi iç sesiyle, vicdanının sesiyle kendisinden kopmuş ve bir çocuğa dönüşmüş olarak karşılaşmak, kendi çocuğunun suretinde onu uyararak, alay ederek etrafında dolaştığını görmek kadın için korkunç bir şeydi. Şimdiye kadar bu çocuk hep bir süs gibi, bir oyuncak gibi hayatında olmuştu, bildik ve sevilen herhangi bir şey gibi, belki bazen bir yük gibi, ama her zaman onun yaşamının ritmine uyarak var olmuştu. Bugün ilk kez olarak dikleniyor ve onun iradesine karşı çıkıyordu. Artık çocuğunu düşünürken duygularına hep nefrete benzer bir şeyler de karışıyordu.

Ne var ki hafif bir yorgunluk içinde merdivenlerden inerken o çocuksu sesi kendi yüreğinden yükselir gibi duydu. "Kendini ondan korumalısın." Bu uyaran sesi içinde bir türlü susturamıyordu. O sırada önünden geçtiği, karşısında parıldayan bir aynaya sorarcasına baktı, dudakları hafifçe aralanıp tehlikeli bir sözcüğü heceleyecekmiş gibi yuvarlanana kadar bakışları orada saplanıp kaldı. İçindeki sesi hâlâ duyuyordu, ama bütün bu görünmez kaygıları üstünden atmak ister gibi omuz silkti, aynaya berrak bir bakışla baktı, giysisini düzeltti ve masanın üzerine son parasını fırlatan bir kumarbaz edasıyla aşağıya indi.

Ay Işığında İzler

Oda hapsindeki Edgar'a yemeğini götüren garson giderken kapıyı kapattı. Arkasından kilidin sesi işitildi. Edgar öfkeyle irkildi, bu mutlaka annesinin talimatıyla olmuştu, tehlikeli bir hayvan gibi odaya kilitlenmişti. Kafasından karanlık düşünceler geçmeye başladı.

"Ben burada kapalıyken aşağıda neler oluyor? Acaba şimdi neler planlıyorlar? Sonunda sır açığa çıkacak ve ben bunu kaçıracak mıyım? Ah, yetişkinlerin arasında olduğumda her zaman ve her yerde varlığını hissettiğim, geceleri kapılarının ardına sakladıkları, habersizce yanlarına yaklaştığımda seslerini alçaltmalarına neden olan şu sır, günlerdir neredeyse dokunabileceğim kadar yaklaşmışken hâlâ ona ulaşamıyorum! Onu açığa çıkarabilmek için neler vermezdim! Bir keresinde babamın kitaplığından kitaplar aşırıp okumuştum, bütün o tuhaf şeyler bu kitaplarda vardı, ama ben anlamamıştım. Herhalde bu sırrı ortaya çıkartmak için önce bir şifreyi kırmak gerekiyor. Bu belki benim içimde, belki de başkalarında. Hizmetçi kıza sorup kitaplardaki anlamadığım yerleri bana anlatması için yalvarmıştım, fakat o gülüp geçmişti. Çocuk olmak korkunç bir şey, her şeyi öylesine merak etmek ve kimseye soramamak, sanki aptal veya yararsız bir şeymişsin gibi şu büyüklerin karşısında hep gülünç düşmek. Fakat ben bu sırrı öğreneceğim, çok yakın-

da öğreneceğimi hissediyorum. Bir parçası elimde zaten ve bütününü anlamadan bunu elimden bırakmayacağım!"

Gelen giden var mı diye kulak kabarttı. Dışarıda ağaçların arasında dolaşan hafif bir rüzgâr ay ışığının mat yansımalarını dalların arasında yüzlerce titrek parçaya bölüyordu.

"O ikisinin tasarladıklarının iyi bir şey olması mümkün değil, yoksa benden kurtulmak için öyle acınası yalanlara başvurmazlardı. O alçaklar, benden kurtuldukları için gülüyorlardır şimdi, ama son gülen ben olacağım. Onlara yapışıp her hareketlerini izlemek yerine burada hapsolup kalmak, şu an onları rahat bırakmak ne aptalca bir şey oldu. Büyüklerin her zaman dikkatsizlik yaptıklarını biliyorum, onlar da kendilerini ele verecekler. Bizim daha çok küçük olduğumuzu ve geceleri hep uyuduğumuzu sanıyorlar, fakat uyur gibi yapıp kulak kabartabileceğimizi, aptal gibi görünüp çok zekice davranabileceğimizi unutuyorlar. Geçenlerde teyzemin bir çocuğu olduğunda bunu uzun zamandır biliyorlardı, ama benim önümde şaşırıp hayrete düşmüş gibi yaptılar. Aslında ben de biliyordum, çünkü haftalar önce, benim uyuduğumu sandıkları bir akşam onları konuşurken dinlemiştim. Bu sefer de o hainleri şaşırtacağım. Onlar kendilerini emniyette sanırken kapının arasından onları gözetleyebilseydim keşke. Acaba zili mi çalsam? Oda hizmetçisi gelip kapıyı açar o zaman ne istediğimi sormak için. Yoksa patırtı mı yapsam, bir şeyleri kırsam mesela, o zaman da gelip bakarlar. Ben de yavaşça dışarı süzülüp ikisinin peşine düşerim. Fakat hayır, böyle bir şey istemiyorum. Bana ne kadar alçakça davrandıklarını kimse görmemeli. Gururum buna izin vermez. Yarın onlara ödetirim bunu ben."

Aşağıdan bir kadın kahkahası duyuldu. Edgar irkildi, bu annesi olabilirdi. Evet, gülmesi için nedeni vardı, kendisiyle alay ediyordu, canını sıktığında odaya kilitleyebildiği, kirli bir çamaşır bohçası gibi kenara atabildiği küçük, çaresiz çocuğuyla alay ediyordu. Dikkatlice pencereden dışarıya

eğildi. Hayır, gülen annesi değil, bir delikanlıyla cilveleşen tanımadığı neşeli kızlardı.

O sırada penceresinin aslında hiç de yüksekte olmadığını fark etti. Bunu görür görmez de aklına aşağıya atlayıp kendilerini çok rahat hissettikleri bir anda onları gözetlemek geldi. Buna karar verince içini taşkın bir sevinç kapladı. Sanki çocukluğun o büyük, o ışıldayarak göz kırpan sırrını ele geçirmişti. İçinde titreyen bir ses, "Haydi, haydi dışarıya," diyordu. Bir tehlike yoktu. Oradan kimse geçmiyordu ve Edgar aşağıya atladı. Çakıllardan kimsenin dikkatini çekmeyen hafif bir ses çıktı.

Son iki gündür onları izleyip gözetlemek hayatının en büyük zevki haline gelmişti. Şimdi de ışık vuran yerlerden kaçmaya özen göstererek ses çıkartmadan otelin etrafında dolanırken hafif bir korku ürpertisiyle karışık haz duyuyordu. Önce temkinlice yüzünü cama yaklaştırıp yemek salonuna baktı. Her zamanki yerleri boştu. Sonra pencereden pencereye ilerleyerek gözetlemeye devam etti. Koridorlarda istemeden karşılaşma korkusuyla otelin içine girmeye cesaret edemiyordu. Hiçbir yerde yoktular. Ümidini kesmek üzereydi ki kapıda iki gölge belirince irkilerek geri çekildi ve karanlığa sindi. Annesi yanında her zamanki refakatçisiyle birlikte dışarı çıkıyordu. Tam zamanında gelmişti demek ki. Acaba ne konuşuyorlardı? Bir şey anlayamıyordu. Çok alçak sesle konuşuyorlardı ve rüzgârın ağaçların arasındaki uğultusu da seslerini bastırıyordu. Fakat o sırada net bir şekilde birinin güldüğünü duydu, annesinin sesiydi bu. Daha önce onun böyle güldüğünü hiç duymamıştı, sanki gıdıklanmış gibi tuhaf tizlikte, gergin ve kışkırtılmış bir kahkahaydı bu, Edgar'a çok garip geldi ve onu korkuttu. Annesi gülüyordu. Demek ki tehlikeli bir durum yoktu, kendisinden sakladıkları o kadar da büyük ve önemli bir sır değildi. Edgar bir parça hayal kırıklığına uğramıştı.

Peki ama niçin otelden çıkmışlardı? Gecenin bu saatinde ikisi nereye gidiyorlardı? Yukarıdan dev kanatlarıyla rüzgâr-

lar geçiyor olmalıydı, çünkü az önce ay ışığıyla açık ve berrak görünen gökyüzü birden kararmıştı. Sanki arada bir görünmez ellerin fırlattığı kara örtüler ayı sarmalıyordu, o zaman gece öylesine yoğunlaşıyordu ki insan yolu bile göremiyordu. Sonra ay yeniden ortaya çıktığında gece tekrar ışımaya başlıyor, görüntüler gümüşün soğuk ışığıyla kaplanıyordu. Işıkla gölge arasında geçen, gizemli ve bir kadının kâh örtünen kâh açılan işvesi gibi kışkırtıcı bir oyundu bu. O sırada görüntü tekrar örtüsünden soyunup ortaya çıktığında Edgar yolun yan tarafında yürüyen siluetleri gördü, daha doğrusu tek bir siluet gibiydiler, çünkü derin bir korkuyla birbirlerine sokulmuş gibi neredeyse yapışık bir halde yürüyorlardı. Fakat nereye gidiyorlardı Baron'la annesi? Çamlar inliyordu, orman amansız bir ava sahne oluyormuşçasına hareketliydi. "Onları izleyeceğim," dedi Edgar içinden, "rüzgârın ve ormanın bu uğultusunda ayak seslerimi duyamazlar." Onlar geniş ve aydınlık yoldan yürürken, Edgar orman tarafına geçti, yaprakların içinde bir ağaçtan diğerine kayıp gölgeleri kollayarak sessizce peşlerine düştü. Ayak seslerinin duyulmasını engellediği için rüzgâra şükrederek, onların konuşmalarını dağıtıp götürdüğü için de lanetler okuyarak inatla ve yılmadan ikisini izlemeye başladı. Ne konuştuklarını bir anlayabilse sırrı öğrenmiş olacağından emindi artık.

Baron'la annesi onun varlığından habersiz yolda yürüyorlardı. Uğultulu ve dipsiz gecenin içinde yalnızlıklarından mutluydular ve giderek yoğunlaşan heyecanlarında kayboluyorlardı. Ağaçların karanlığı arasından her adımlarının izlendiğinin ve bir çift gözün nefret ve merakın tüm gücüyle üstlerine dikilmiş olduğunun farkında bile değildiler. Aniden durdular. Edgar da hemen durarak bir ağaca yapıştı. Müthiş bir korkuya kapılmıştı. Ya şimdi birden geri dönerler de otele ondan önce varırlarsa, annesi odasını boş bulursa ne olacaktı? O zaman her şey boşa gidecekti, onları gizlice izlediğini anlayacaklardı, o zaman artık sırlarını ele geçirmekten

ümidini kesmesi gerekirdi. Fakat Baron'la annesi kararsız görünüyorlardı. Aralarında görüş ayrılığı var gibiydi. Neyse ki ay açıktı ve ışığında her şeyi görebiliyordu. Baron vadiye inen dar ve karanlık bir yolu gösterdi, ay ışığı orada geniş yolda olduğu gibi yayılarak akmıyor, çalıların arasında tuhaf ışık kırılmaları yaparak azar azar damlıyordu. "Niçin oraya gitmek istiyor?" diye düşünerek irkildi Edgar. Annesi, karşı çıkıyordu, ama Baron onu ikna etmeye çalışıyordu sanki. Edgar adamın jestlerinden ne kadar ısrarcı konuştuğunu anlayabiliyordu. Çocuğun içini korku kapladı. Bu adam annesinden ne istiyordu? Annesini niçin karanlığa çekmeye çalışıyordu bu alçak? Edgar'ın gözünün önünde, tüm dünyasını oluşturan kitaplarından bildiği karanlık suçlar, adam kaçırma ve cinayet sahneleri canlandı. Bu adamın annesini öldürmek istediği kesindi, bu yüzden onu yanlarından uzaklaştırmış, annesini yalnız götürmüştü. Bağırıp yardım mı isteseydi? Katil! Bu çığlık çoktan boğazında yükselip düğümlenmişti, fakat dudakları kupkuruydu, tek bir ses bile çıkaramıyordu. Heyecandan sinirleri gerilmişti, ayakta zor duruyordu, korku içinde tutunacak bir yer aradı, o sırada dokunduğu bir dal kırılıverdi.

Baron'la annesi korkuyla arkalarına dönüp gözlerini karanlığa diktiler. Edgar kollarını küçük bedenine iyice yapıştırıp sessizce ağaca yaslanarak karanlığa sindi. Ortalığa ölüm sessizliği hâkimdi. Fakat ötekiler de korkuya kapılmışlardı. Annesinin, "Geri dönelim," dediğini duydu. Bu sözcükler dudaklarından korkuyla dökülmüştü. Kendi huzuru da kaçan Baron kabul etti. Birbirlerine iyice sarılmış olarak yavaş yavaş geri döndüler. İç rahatlığı duyamamaları Edgar'ı mutlu etti. Ellerini sıyırıp kanatarak, dalların arasında emekleyerek ormanın dönemecine kadar geldi, ondan sonra tüm hızıyla nefes nefese otele kadar koştu ve birkaç sıçrayışta merdivenleri çıktı. Neyse ki anahtar kilidin üzerinde duruyordu. Kapıyı açıp odaya dalar dalmaz kendini yatağa attı.

Birkaç dakika dinlenmesi gerekti, kalbi göğsünün altında davul gibi gümbürdüyordu.

Sonra kalkmaya cesaret edebildi, pencereye yaslanarak dönmelerini bekledi. Gelmeleri uzun sürdü. Fazlasıyla yavaş yürümüş olmalıydılar. Gölgede kalan pencereden temkinlice onları gözetledi. Ağır ağır yaklaşırlarken giysilerine ay ışığı vuruyordu. O yeşil ışığın altında hayalet gibi görünüyorlardı, Edgar tekrar dehşete kapılarak onun gerçekten bir katil olup olmadığını, varlığıyla bir cinayeti önlemiş olup olmadığını düşündü. Tebeşir beyazlığındaki yüzlerini net olarak görüyordu. Annesinin yüzünde onda hiç aşina olmadığı bir esriklik vardı, oysa Baron'un ifadesi sert ve bezgindi. Herhalde amacına ulaşamadığı için.

Artık çok yaklaşmışlardı. Ancak otelin tam önüne geldiklerinde birbirlerinden ayrıldılar. Yukarı bakacaklar mıydı acaba? Hayır, ikisi de ondan yana bakmadı. "Beni unutmuşlar," diye düşündü oğlan derin bir öfke ve gizli bir zafer duygusuyla, "ama ben sizi unutmadım. Uyuduğumu sanıyorsunuz, belki de bu dünyadaki varlığımı unuttunuz, fakat hatanızı anlayacaksınız. O rezilin beni uyutmayan o korkunç sırrını açığa çıkarana kadar her adımınızı izleyeceğim. Aranızdaki anlaşmayı bozacağım. Ben uyumuyorum."

Annesiyle Baron yavaşça kapıdan geçtiler. Peş peşe içeriye girerlerken yere düşen gölgeleri bir an için yeniden kucaklaştı, siluetleri aydınlık kapıdan tek bir kara dalga gibi geçti. Sonra otelin önündeki meydan ay ışığında tekrar geniş ve karlı bir çayır gibi uzandı.

Baskın

Edgar derin derin soluyarak pencereden çekildi. Yaşadığı dehşetten titriyordu. Hayatında daha önce böyle bir gizeme hiç bu denli yaklaşmamıştı. Edgar için heyecanlı maceraların dünyası, kitaplarındaki o cinayetlerin ve aldatmacaların dünyası, hep masallara aitti, düşlerin ardında sımsıkı kilitlenmişti, gerçekdışı ve ulaşılmazdı. Fakat şimdi bir anda bu korkunç âlemin ortasına düşmüştü sanki ve bu beklenmedik karşılaşmayla bütün varlığı şiddetle sarsılmıştı. Dingin yaşamlarına aniden giren bu sır dolu adam kimdi? Hep ıssız yerleri arayıp annesini karanlıklara çekmeye çalışan bir katil miydi gerçekten? Sanki korkunç bir şey olacaktı. Ne yapmak gerektiğini bilemiyordu. Fakat yarın mutlaka babasına mektup yazacak veya telgraf çekecekti. Acaba bu akşam annesinin başına bir şey gelir miydi? Çünkü hâlâ odasına dönmemişti, hâlâ o iğrenç yabancıyla beraberdi.

Odanın iç kapısıyla koridora açılan dış kapısı arasında bir gardıroptan daha büyük olmayan dar bir alan vardı. Edgar koridordaki ayak seslerini duyabilmek için bu daracık karanlığa sığındı. Çünkü annesini bir an bile yalnız bırakmamaya karar vermişti. Gece yarısı olmuştu ve tek bir lambayla aydınlanan loş koridorda kimse yoktu.

Çocuğa korkunç uzun gelen dakikalardan sonra nihayet merdivenden yukarı çıkan temkinli ayak sesleri işitildi. İyice

kulak kesildi. Bunlar odasına gitmek isteyen birinin çevik ayak sesleri değildi, sanki çok dik ve zorlu bir yokuşu tırmanır gibi sürüklenen, tereddütlü, ağır adımların sesleriydi. Arada bir duraklamalar oluyor, fısıldaşmalar işitiliyordu. Edgar gerginlikten titriyordu. Sonunda gelmişler miydi? Baron hâlâ annesinin yanında mıydı? Fısıltılar uzaktan geliyordu. Fakat ayak sesleri duraksayarak da olsa gittikçe yaklaşıyordu. Sonra birden Baron'un o çirkin sesini duydu. Alçak ve boğuk bir sesle konuşuyor, anlamadığı bir şeyler söylüyordu. Hemen ardından annesinin karşı çıkan, aceleci yanıtını duydu: "Hayır, bugün olmaz! Hayır."

Edgar tir tir titriyordu. Giderek yaklaşıyorlardı ve her şeyi dinlemek zorunda kalacaktı. Kendisine doğru yaklaşan her adım ne kadar hafif olsa da yüreğini eziyordu. Nefret ettiği o adamın o ısrarcı iğrenç sesi ne kadar da itici geliyordu kulağına! "Böyle acımasız olmayın, bu akşam o kadar güzelsiniz ki!" dedi adam. Kadın ise yine karşı çıktı: "Hayır, yapamam, olmaz, bırakın beni lütfen."

Annesinin sesi öylesine korku yüklüydü ki Edgar endişeye kapıldı. Bu adam annesinden ne istiyordu? Annesi niçin korkuyordu? İyice yaklaşmışlardı artık, tam kapısının önünde olmalıydılar. Çocuk hemen yanı başlarında titreyerek duruyordu, kendisini görmüyorlardı, ama aralarında sadece incecik bir kapı vardı, elini uzatsa onlara dokunacak kadar yakındı. Neredeyse soluklarını duyacaktı.

"Gel Mathilde, gel lütfen!" Tekrar annesinin inler gibi çıkan sesini duydu, bu kez daha hafifti, direnci kırılmıştı.

Fakat şimdi ne oluyordu? Karanlıkta yürümeye devam etmişlerdi. Annesi odasına girmemiş geçip gitmişti! Annesini nereye sürüklüyordu? Artık niçin konuşmuyordu? Baron ağzına bir şey mi tıkamıştı, yoksa boğazını mı sıkıyordu? Bu düşünceler çocuğu delirtecekti. Eli titreyerek kapıyı bir parmak araladı. Şimdi karanlık koridorda ikisini görüyordu. Baron kolunu annesinin beline sarmış, artık direnmek-

ten vazgeçmiş görünen kadını bir yere götürüyordu. Kendi odasının önüne gelince durdu. "Onu içeriye kapatacak," diye dehşetle aklından geçirdi çocuk, "şimdi korkunç bir şey olacak."

Yabanıl bir hamleyle kapıyı açarak dışarıya, üstlerine doğru fırladı. Karanlıkta bir şeyin aniden üstüne geldiğini hisseden annesi korkuyla çığlık attı ve yere yığılacak gibi oldu. Baron kadını güçlükle tuttu. Fakat o anda küçük, çelimsiz bir yumruğun yüzüne inerek dudağını dişlerine yapıştırdığını, bir şeyin bedenine kedi gibi dolandığını hissetti. Oradan hemen uzaklaşan korku içindeki kadını bırakarak, kiminle mücadele ettiğini bilmeden o da körlemesine bir yumruk salladı.

Çocuk ondan güçsüz olduğunu biliyor, ama pes etmiyordu. Sevgisinin ihanete uğramasıyla biriken nefretin öcünü almak için onca zamandır beklediği fırsat, içini boşaltmanın zamanı nihayet gelmişti. Dişlerini sıkmış, küçük yumruklarını gözü kara bir öfkeyle indirip duruyordu. Şimdi Baron da onu tanımıştı. Son günlerini zehir eden ve oyununu bozan bu küçük casusa karşı o da nefret doluydu, nereye geldiğine bakmadan o da sert bir yumrukla karşılık verdi. Edgar inledi, fakat pes etmedi ve yardım istemedi. Gecenin yarısında karanlık koridorda bir dakika kadar hınçla ve sessizce boğuştular. Yavaş yavaş Baron yeniyetme bir oğlanla yaptığı kavganın gülünçlüğünü fark etti, çocuğu savurup kendinden uzaklaştırmak için sımsıkı tuttu. Fakat o sırada kaslarının gücünü yitirmek üzere olduğunu ve bir an sonra yenik düşeceğini anlayan Edgar, kendisini ensesinden kavramaya çalışan bu sağlam ve güçlü ele vahşi bir öfkeyle dişlerini geçirdi. Baron elinde olmadan boğuk bir çığlık atarak onu bıraktı – çocuk bir an için serbest kalınca bundan odasına kaçmak için faydalandı ve kapıyı içeriden sürgüledi.

Bu gece yarısı kavgası sadece bir dakika sürmüştü. Sağdan soldan bir şey duyan olmamıştı. Ortalığa sessizlik hâ-

kimdi, her şey uykuya dalmış gibiydi. Baron kanayan elini mendiliyle silerek tedirginlikle karanlığı gözledi. Kimse kulak misafiri olmamıştı. Sadece tek bir lambanın ışığı tepesinde huzursuzca titreyerek alayla ona bakıyormuş gibi geldi.

Fırtına

Edgar ertesi sabah saçı başı darmadağın bunaltıcı bir korku içinde uyandığında, "Bu bir düş müydü? Korkunç, kötü bir düş mü gördüm?" diye kendi kendine sordu. Kafasında boğuk bir uğultu, eklemlerinde bir tutukluk, bir kofluk hissediyordu, üstüne başına baktığında giysileriyle yatmış olduğunu gördü. Hemen yataktan fırlayıp sendeleyerek aynanın karşısına gitti ve kızarıp şişmiş alnını, allak bullak solgun yüzünü gördüğünde irkilerek geri çekildi. Güçlükle zihnini topladığında her şeyi hatırladı, gece yarısı koridorda kavga edişini, son anda odasına kaçışını, sonra nöbetler içinde titreyerek üstünü bile çıkarmadan, her an kaçmaya hazır kendini yatağa atışını aklından geçirdi. O haliyle hemen boğucu, karanlık bir uykuya dalmış ve düşlerinde bütün olanlar bir kez daha tekrarlanmış olmalıydı; hem de daha farklı ve korkunç bir şekilde, akan taze kanın kokusu eşliğinde.

Aşağıdan, çakılların üzerinden ayak sesleri geliyor, konuşma sesleri görünmez kuşlar gibi yukarıya doğru uçuşuyordu ve güneş artık odanın içine kadar ilerlemişti. Gün öğlene yaklaşıyor olmalıydı, fakat korkuyla göz attığı saat gece yarısını göstermekteydi, dün yaşadığı o heyecanla kurmayı unutmuştu. Bu belirsizlik, zamanın içinde sallanıyor olma duygusu, aslında neler olduğunu tam olarak bilememenin verdiği sıkıntıyla da ağırlaşarak Edgar'ı iyice tedirgin etti.

Üstünü başını çabucak toparlayıp içinde bir huzursuzluk ve hafif bir suçluluk duygusuyla aşağıya indi.

Kahvaltı salonunda annesi her zamanki masalarında tek başına oturuyordu. Edgar düşmanıyla karşılaşmadığı, dün akşam öfkeyle yumrukladığı o nefret ettiği suratını görmek zorunda kalmadığı için rahat bir nefes aldı. Yine de masaya yaklaştığında içinde bir güvensizlik hissetti.

"Günaydın," diyerek annesini selamladı.

Annesi karşılık vermedi. Başını bile çevirmedi, gözlerini tuhaf bir donuklukla uzaklardaki manzaraya dikmişti. Çok solgun görünüyordu, gözlerinin çevresi hafifçe kızarmıştı, burun kanatlarında gerginliğini ele veren asabi titremeler görülüyordu. Edgar dudaklarını ısırdı. Bu suskunluk aklını karıştırmıştı. Dün akşam Baron'a ağır bir zarar verip vermediğini ve annesinin kavgalarından haberdar olup olmadığını bilmiyordu. Bu belirsizlik çocuğun içini daraltıyordu. Fakat annesinin yüzü o kadar katıydı ki, bakışlarının inik gözkapaklarının ardından kendisine ulaşıp delip geçeceği korkusuyla ona bakmayı denemedi bile. Çocuk son derece sessiz duruyor, en küçük bir gürültü çıkartmaya dahi cesaret edemiyordu. Sinirli sinirli elindeki kaşıkla oynayan annesinin gizli bir öfkeyi belirtir gibi kıvrılmış parmaklarına kaçamak bakışlar atarak, fincanını büyük bir dikkatle kaldırıp sonra yine sessizce yerine koyuyordu. On beş dakika kadar bir türlü gerçekleşmeyen bir şeyi beklemenin boğucu duygusuyla öylece oturdu. Annesi içini rahatlatacak tek bir sözcük bile söylemedi. Onun varlığını hâlâ fark etmemişçesine ayağa kalktığında, Edgar ne yapacağını bilemedi. Masada tek başına oturmaya devam mı etmeliydi, yoksa onu izlemeli miydi? Sonunda yine de kalktı, başı önünde annesini izledi, kadın kasten onu görmüyormuş gibi yapıyordu. Edgar bu şekilde peşinden giderken kendini gittikçe daha gülünç hissetmeye başladı. Annesi ona hiç aldırmadan odasına doğru yürürken aralarındaki mesafeyi açmak için adımlarını iyice

yavaşlattı. Edgar sonunda odaya vardığında annesi kapıyı yüzüne kapatıverdi.

Ne olmuştu? Artık hiçbir şeyi anlayamıyordu. Dünkü güvenli hali onu terk etmişti. Geçen gece o baskını yapmakta haksız mıydı yoksa? Onu cezalandırmaya veya yine aşağılamaya mı hazırlanıyorlardı? Bir şeyler olacaktı, bunu hissediyordu, çok yakında korkunç bir şeyler olacaktı. Aralarında yaklaşmakta olan bir fırtınanın ağırlığı, iki yüklü kutbun elektriksel gerginliği vardı, şimşekler çakacaktı. Tek başına geçirdiği dört saat boyunca bu önsezinin yükünü oradan oraya taşıdı, sonunda çelimsiz çocuk omuzları bu ağırlığın altında çöktü, öğlen masaya oturduğunda iyice ezikleşmişti.

"İyi günler," diye söze girdi yine. Üzerinde tehditkâr kara bir bulut gibi asılı duran bu sessizlik bozulmalıydı.

Annesi yine karşılık vermedi, onu görmezden geldi. Edgar dehşet içinde, hayatında daha önce hiç karşılaşmadığı türden soğukkanlı ve yoğun bir öfkeyle karşı karşıya olduğunu hissetti. Annesiyle o zamana kadar yaşadıkları çatışmalar duygusal birikimlerden çok sinirlerin gerilmesinden doğan öfke patlamaları olmuş, yatıştırıcı bir gülümsemeyle hemen atlatılmıştı. Fakat bu kez Edgar annesinin varlığının en derinlerinden sert bir tepkinin yükseldiğini hissetti ve bu duygunun sakınımsız şiddetinden ürktü. Yemek yiyecek hali kalmamıştı. Boğazına bir şey tıkanmıştı, boğulacak gibiydi. Annesi bütün bunları fark etmez görünüyordu. Fakat kalkarken umursamaz bir tavırla ona doğru dönerek, "Yukarı çık Edgar," dedi, "seninle konuşacaklarım var."

Bunları tehdit eder gibi değilse de öylesine soğuk bir sesle söylemişti ki Edgar kendini bir anda boğazına buzdan bir zincir geçirilmiş gibi hissetti. Dayak yemiş bir köpek gibi sessizce annesinin odasına çıktı.

Kadın birkaç dakika hiçbir şey söylemeden bekleyerek çocuğun çektiği eziyeti uzattı. Edgar bu arada saatin vurduğunu, dışarıda bir çocuğun güldüğünü ve kendi kalbinin

gümbür gümbür attığını duydu. Ne var ki annesi de büyük bir güvensizlik içinde olmalıydı, çünkü konuşmaya başladığında ona bakmak yerine sırtını dönmüştü.

"Dün akşamki davranışın hakkında konuşmak istemiyorum artık. Olacak bir şey değildi ve düşündükçe hâlâ utanç duyuyorum. Suçunu kendin kabullenmelisin. Sana sadece şunu söyleyeceğim, yetişkinler arasına bir daha giremeyeceksin. Babana da, nasıl davranman gerektiğini öğrenmen için seni bir yatılı okula göndermesi veya bir mürebbiye tutması gerektiğini yazdım. Senin için canımı daha fazla sıkmayacağım artık."

Edgar başı eğik annesinin karşısında duruyordu. Bunun sadece bir başlangıç, bir tehdit olduğunu hissetmişti, tedirginlikle asıl konuyu bekliyordu.

"Şimdi derhal Baron'dan özür dileyeceksin."

Edgar irkildi, fakat annesi sözünün kesilmesine izin vermedi.

"Baron bugün ayrıldı. Ona bir mektup yazacaksın, ben dikte edeceğim."

Çocuk tekrar bir kıpırdandı, ama annesi katı tavrını korudu.

"İtiraz istemiyorum. İşte kâğıt ve mürekkep, otur bakayım!"

Edgar annesine baktı. Kadının gözlerinde geri dönüşü olmayan bir kararın sertliği vardı. Annesini daha önce hiç bu kadar azimli ve kendinden emin görmemişti. Korkuya kapıldı. Oturup kalemi eline aldı ve başını iyice masaya eğdi.

"Yukarıya tarih. Yazdın mı? Başlıktan önce bir satır boş bırak. Tamam! Çok Sayın Baron! Ünlem, tekrar bir satır boş. Semmering'den –Semmering iki m ile– ayrılmış olduğunuzu üzüntüyle öğrendim, bu durumda yüz yüze yapmak istediğim şeyi yazılı olarak yapmak zorunda kaldım. Biraz daha hızlı yaz, güzel yazman gerekmez. Dün geceki davranışım için sizden özür diliyorum. Annemin de size söylemiş

olduğu gibi yakın zamanda ağır bir hastalık geçirdim. Bu yüzden fazla hassasım. Bazı şeyleri gözümde fazla büyütüyor ve bir an sonra pişmanlık duyacağım hareketlerde bulunuyorum..."

Masanın üzerine kapanmış oturan çocuk birden doğruldu. Edgar annesine döndü, gururlu halini yeniden kazanmıştı.

"Bunu yazmayacağım. Bu doğru değil!"

"Edgar!"

Kadının sesi tehdit yüklüydü.

"Bunlar doğru değil. Ben pişmanlık duyacağım hiçbir şey yapmadım. Özür dilememi gerektirecek kötü bir şey yapmadım ki. Sadece sen bağırınca yardım etmeye koştum!"

Annesinin dudaklarından kan çekildi, burun kanatları gerildi.

"Ben mi yardım istedim? Delirmişsin sen."

Edgar öfkeye kapılarak aniden ayağa fırladı.

"Evet, yardım istedin, dün gece koridorda Baron seni tuttuğunda. 'Bırakın beni, bırakın beni,' diye bağırdın. Odamın içinden bile duydum sesini."

"Yalan söylüyorsun, ben Baron'la asla koridora çıkmadım. Beni merdivene kadar geçirdi sadece..."

Bu soğukkanlı yalan karşısında Edgar'ın yüreği sıkıştı. Ne söyleyeceğini bilemeden annesine camlaşmış gözlerle bakıp kaldı.

"Sen... sen koridorda değil miydin? Ve o... o... seni tutmadı mı? Kolundan şiddetle kavramadı mı?"

Kadın soğuk ve katı bir gülüşle güldü.

"Sen rüya görmüşsün."

Bu kadarı çocuğa fazla geldi. Yetişkinlerin yalan söylediklerini, cüretkâr bahaneler ileri sürdüklerini, ustalıklı hilelere, çift anlamlı sinsi ifadelere başvurduklarını biliyordu artık. Fakat yüz yüzeyken karşılaştığı bu küstahça inkâr onu deli etti.

"Ya bu yara bereler? Onları da mı rüyamda gördüm?"

"Kim bilir kiminle kavga etmişsindir. Ama seninle tartışacak değilim, söz dinleyeceksin o kadar! Şimdi otur ve yazmaya devam et!"

Kadının yüzü kireç gibiydi ve son gücüyle kendine hâkim olmaya çalışıyordu.

Ne var ki o an Edgar'ın içinde bir şeyler yıkılmış, son inanç kıvılcımı da sönmüştü. Hakikatin bu denli basitçe, yanan bir kibrit gibi ayaklar altına alınıp çiğnenmesini anlayamıyordu. İçinde buz gibi bir çekilme oldu ve ağzından acıtıcı, kötü ve düşünmeden edilmiş sözler döküldü:

"Demek öyle, ben rüya gördüm ha? Koridorda olanlar ve şu yaralanma izleri de rüya öyle mi? Dün gece ay ışığında yürüyüşe çıkmanız, onun seni yolun aşağı taraflarına çekmeye çalışması da mı rüyaydı? Beni küçük bir çocuk gibi odaya kapatabileceğini mi sandın? Hayır, sandığınız gibi budala değilim ben. Neler olduğunun farkındayım."

Küstahça annesinin yüzüne baktı ve karşısında kendi çocuğunun nefretle gerilmiş yüzünü görmek kadının gücünü tüketti. Öfkesi patladı.

"Haydi kıpırda, derhal oturup yazacaksın, yoksa..."

"Yoksa ne?" Sesi şimdi iyice kışkırtıcı bir tondaydı.

"Yoksa küçük bir çocuk gibi pataklayacağım seni."

Edgar alayla gülerek biraz daha yaklaştı.

O sırada tokat suratına indi. Edgar bir çığlık attı. Kulakları uğulduyor, gözleri kararıyordu, boğulmakta olan biri gibi körlemesine çırpınarak o da yumruklarıyla karşılık verdi. Yumuşak bir şeylere vurduğunu hissetti ve burnunun dibinde bir çığlık işitti.

Bu çığlıkla kendine geldi. Bir anda kendini dışarıdan görerek durumun korkunçluğunu kavradı: Annesine vuruyordu. Korkuya kapıldı, utanç ve dehşet içindeydi, oradan kaçmak, kurtulmak, yerin dibine girmekten başka bir şey istediği yoktu. Uzaklaşmak, sadece uzaklaşmak ve o bakış-

lardan kurtulmak istiyordu. Kapıya atılıp dışarı fırladı, merdivenlerden aşağıya hızla indi, otelden çıkıp kendini sokağa attı, sanki peşinde azgın bir köpek sürüsü varmış gibi koşmaya başladı.

İlk İdrak

Yolun epey aşağısına indikten sonra durdu. Eli ayağı korku ve heyecandan öylesine titriyordu ki bir ağaca yaslanmak zorunda kaldı, göğsü körük gibi inip kalkıyor, nefesi tıkanıyordu. Kendi yaptığı şeyden duyduğu dehşet peşinden koşup gelmiş, gırtlağına sarılmıştı, şimdi tüm bedenini ateşler içinde yanarmışçasına sarsıyordu. Bundan sonra ne yapacaktı? Nereye kaçacaktı? Daha kaldığı yere on beş dakikalık mesafedeyken, şurada yakındaki ormanın kenarında bile kendini terk edilmiş hissediyordu. Yalnız ve çaresiz kaldığından beri her şey gözüne daha farklı, düşmanca ve çirkin görünüyordu. Daha dün çevresinde kardeşçe fısıldayan ağaçlar şimdi bir anda tehlikeli bir karanlık gibi etrafını sarmıştı. Karşılaştığı her şey yabancı ve ürkütücü geliyordu. Bu koskocaman, bilinmedik dünyanın karşısında yalnız olmak çocuğun başını döndürüyordu. Hayır, bunu henüz tek başına kaldırmaya hazır değildi. Fakat kime sığınacaktı? Babasından korkuyordu, çabuk öfkelenen, yanına yaklaşılmaz biriydi, onu hemen geri gönderirdi. Fakat annesinin yanına dönmek de istemiyordu, bilinmeyenin tehlikesine atılmaya razıydı; çünkü onu yumruklamış olduğunu düşünmeden bir daha asla annesinin yüzüne bakamayacağını sanıyordu.

O sırada aklına onu çocukluğundan beri her zaman hoş tutan iyi yürekli, yaşlı ve sevecen büyükannesi geldi. Evde

ne zaman bir cezayla, bir haksızlıkla karşılaşsa büyükannesi onu hep korurdu. Annesinin öfkesi yatışana kadar Baden'da onun yanında saklanacak, annesine ve babasına oradan bir mektup yazarak özür dileyecekti. O deneyimsiz haliyle dünyada tek başına kalmak düşüncesiyle bile son on beş dakika içinde burnu öyle bir sürtülmüştü ki, yabancı bir adamın yalanıyla kanında ateşlenen o aptalca gurura lanet ediyordu. Daha önceki gibi söz dinleyen, sabırlı bir çocuk olmayı, gülünçlüğünü şimdi fark ettiği o abartılı kendini beğenmişlikten tamamen kurtulmayı yürekten istiyordu.

Fakat Baden'a nasıl gidecekti? O saatlerce süren yolu nasıl aşacaktı? Telaşla, her zaman yanında taşıdığı küçük deri cüzdanına el attı. Neyse ki yaş gününde armağan olarak verdikleri altın yirmi kron hâlâ ona pırıl pırıl göz kırpıyordu. Bu parayı harcamayı asla göze alamamıştı. Ama hemen hemen her gün yerinde duruyor mu diye bakmış, onu seyretmekten haz duyup kendini zengin hissetmiş ve her seferinde mendilini çıkararak küçük bir güneş gibi parlayana kadar özen ve minnetle ovmuştu. Fakat birden bu paranın yetmeyebileceği aklına gelince korktu. O zamana kadar trenle pek çok yolculuk yapmıştı, ama para ödemek gerektiğini hiç düşünmemişti; yol parasının bir kron mu, yoksa yüz kron mu tutabileceği hakkında hiçbir fikri yoktu. İlk defa hayatın bazı yönlerinden haberi bile olmadığını fark etti, onu çevreleyen, parmaklarının arasında tutup oynadığı pek çok şeyin kendilerine özgü bir değeri, bir ağırlığı olduğunu sezdi. Daha bir saat öncesine kadar her şeyi bildiğini sanırken şimdi onca sırrın ve sorunun yanından dikkatsizce geçip gitmiş olduğunu hissediyor ve hayata daha ilk adımını attığında bilgisizliği yüzünden tökezlediğini görmekten utanç duyuyordu. İstasyona yaklaştıkça çekingenleşiyor, güvensizlik içinde attığı adımlar giderek yavaşlıyordu. Bu kaçışı ne kadar çok hayal etmişti, hayatın içine dalmayı, kral veya imparator, asker veya şair olmayı düşlemişti, şimdiyse karşısındaki açık

renk badanalı küçük istasyon binasına kaygıyla bakıyordu, düşündüğü tek şey cebindeki yirmi kronun büyükannesine gitmeye yetip yetmeyeceğiydi. Parıldayan demiryolu göz alabildiğine uzayıp gidiyordu. Ortalıkta kimse görünmüyordu. Edgar çekinerek gişeye yaklaştı ve başka duyan olmasın diye çok alçak bir sesle Baden'a bir biletin kaça olduğunu sordu. Loş bölmenin arkasından bir yüz hayretle ona baktı, gözlük camlarının ardından gülümseyen bir çift göz sıkıntı içindeki çocuğa baktı:

"Bir tam bilet mi?"

Edgar, biletin çok pahalı olabileceği endişesiyle gururdan çok korku duyarak, "Evet," diye kekeledi.

"Altı kron!"

"Buyurun!"

Rahatlamıştı, o çok sevdiği pırıl pırıl altın kronu uzattı, paranın üstünü aldı ve özgürlüğünü garanti eden kahverengi kâğıt parçasını elinde hissedip, cebinde gümüş bozuklukların tatlı melodisini duyduğunda kendini bir anda tekrar müthiş zengin hissetti.

Tarifeye bakıp trenin yirmi dakika sonra geleceğini gören çocuk bir köşeye çekildi. Peronda kendi halinde dolaşan birkaç kişi daha vardı. Fakat tedirginlik içinde olan Edgar herkesin sadece kendisine bakıp o yaşta bir çocuğun tek başına nasıl yolculuk ettiğine şaştığını sanıyordu, sanki kabahati ve kaçışı yüzünden okunuyordu. Uzaktan trenin ilk düdüğü duyulup ardından hızla perona girdiğinde rahat bir nefes aldı. Ona dünyanın kapılarını açacak tren gelmişti. Biletinin üçüncü sınıf olduğunu ancak bindiğinde anladı. Şimdiye kadar hep birinci sınıfta yolculuk etmişti. Burada bazı farklılıklar olduğunu, yaşadığı dünyada daha önce gözünden kaçmış değişik yerler bulunduğunu kavradı. Yanındaki yolcular da öncekilerden farklı insanlardı. Sesleri kalın, elleri nasırlı birkaç İtalyan işçi kucaklarında malaları ve kürekleriyle karşısında oturmuş donuk, umarsız bakışlarını yere dikmişlerdi.

Ağır bir iş yaptıkları belliydi, çünkü içlerinden bazıları başlarını sert ve pis tahtaya dayamış, trenin sarsıntısında yorgunluktan ağızları açık uyuyup kalmışlardı. Edgar onların para kazanmak için çalıştıklarını düşündü, ama ne kadar kazandıklarını tahmin edemedi, yine de paranın her zaman bulunmayan, bir şekilde elde edilmesi gereken bir şey olduğunu sezdi. İlk kez, yaşadığı rahat ortamı olağan görmeye alışmış olduğunun, kendi hayatının etrafında şimdiye kadar hiç gözüne ilişmemiş olan derin ve karanlık uçurumlar bulunduğunun bilincine vardı. Bir anda dünyada değişik meslekler ve kurallar bulunduğunun, çevresinin dokunabileceği kadar yakında olmakla birlikte hiçbir zaman dikkat etmemiş olduğu gizlerle dolu olduğunun farkına vardı. Edgar tek başına kaldığı o bir saat içinde çok şey öğrendi, pencereleri ufka açılan daracık kompartımanda bile pek çok şeyi görmeye başladı. Duyduğu derin korkunun içinde yavaş yavaş bir şeyler boy vermeye başladı, buna mutluluk denemezdi henüz, ama yaşamın çeşitliliği karşısında şaşkınlık duyuyordu. Korkusu ve ödlekliği yüzünden annesinden kaçmış olduğunu her an hissetmekteydi, fakat ilk kez kendi başına bir adım atmış, şimdiye kadar teğet geçmiş olduğu gerçeklere dair bir şeyler öğrenmişti. O zamana kadar nasıl dünya onun için bir sır olmuşsa, belki de şimdi ilk kez kendisi annesi ve babası için bir sır olmuştu. Pencereden dışarıya başka gözlerle baktı. Edgar'a sanki gerçeği ilk kez görüyormuş, nesnelerin üzerindeki bir perde düşmüş ve içyüzlerini, işleyişlerinin gizli özünü ona gösteriyorlarmış gibi geliyordu. Evler karşısında rüzgâr uçuruyormuş gibi geçip giderken Edgar ister istemez içlerinde yaşayan insanları; zengin mi, yoksul mu olduklarını düşündü. Onlar da kendisi gibi her şeyi öğrenme özlemi duyuyorlar mıydı, kendisi gibi her şeyi oyun sanan çocukları var mıydı? Dalgalanan bayraklarıyla yol kenarında duran hat bekçileri eskiden gözüne tesadüfen orada bulunan cansız kuklalar, yaşamayan oyuncaklar gibi görünürdü, oysa şimdi

bunun onların kaderleri, yaşam mücadeleleri olduğunu anlıyordu. Tekerlekler gittikçe daha hızlı dönüyor, tren dönemeçli yolda kayarak vadiye doğru iniyordu. Dağlar giderek alçalıp uzaklaşıyordu, düzlüğe varmışlardı bile, bir kez daha dönüp geriye baktığındaysa mavileşip gölgelere karışmışlardı artık, uzak ve ulaşılmaz görünüyorlardı. Edgar, çocukluğunu sisli gökyüzünde yavaş yavaş çözülür gibi görünen bu dağlarda bırakmış olduğu duygusuna kapıldı.

Karanlık ve Karmaşa

Ne var ki daha sonra tren Baden'da durup da Edgar kendini, ışıkların çoktan yanmış olduğu, uzaktan kırmızı, yeşil sinyallerin göz kırptığı peronda tek başına bulduğunda, bu renkli görüntü yaklaşan geceden duyduğu ani korkuyla birleşiverdi. Gündüz, etrafı insanlarla doluyken kendini daha güvende hissetmişti, bir banka oturup dinlenebilmiş veya vitrinleri seyretmişti. Fakat insanlar, onları sıcak bir yatağın, bir sohbetin, huzurlu bir gecenin beklediği evlerine döndüklerinde, kendisi bu yabancı ve ıssız yerde işlediği hatanın bilinciyle baş başa dolaşmaya nasıl katlanacaktı? Ah, bir an önce başının üstünde bir çatı hissedebilseydi! Tek dileği, bu yabancı gökyüzünün altında artık bir dakika bile yalnız kalmamaktı.

İyi bildiği yola saparak büyükannesinin villasına varana kadar sağına soluna bakmadan hızlı hızlı yürüdü. Geniş bir caddenin üstünde, güzel bir konumdaydı, fakat bakımlı bir bahçenin sarmaşıkları ve asmalarıyla yabancı bakışlardan gizleniyordu, bir yeşillik bulutunun ardından parıldayan beyaz, cana yakın bir aile eviydi. Edgar bir yabancı gibi parmaklıkların arasından baktı. İçeride hiçbir hareket yoktu, pencereler kapalıydı, anlaşılan konuklarla birlikte arka bahçedeydiler. Tam elini kapının soğuk tokmağına değdirdiği anda tuhaf bir şey oldu, iki saatten beri o denli olağan ve

kolay bulduğu bu ziyaret bir anda gözüne olanaksız göründü. İçeriye nasıl girecekti? Onları nasıl selamlayacak, sorularını nasıl göze alacak, ne cevap verecekti? Annesinden gizlice kaçtığını anlatırken üzerine dikilen bakışlara nasıl katlanacaktı? Asıl artık kendisinin bile aklının almadığı o rezilce davranışını nasıl açıklayacaktı? O sırada içeride bir kapı açıldı. Aniden delice bir korkuya kapıldı. Birisinin gelebileceğini düşünerek nereye gittiğini bilmeden koşmaya başladı.

Parkın önüne geldiğinde orada kimsenin olmayacağını umduğu için durdu, zaten park karanlıktı. Belki burada oturup artık biraz dinlenebilir ve sakin kafayla düşünebilirdi. Çekinerek içeri süzüldü. Ön tarafta yanan birkaç lambanın ışığı henüz taze olan yaprakların üzerine düşüyor, renklerini su yeşili gibi saydamlaştırarak hayaletimsi bir görüntü veriyordu onlara; ne var ki biraz ötede, tepeye tırmanmak zorunda kalacağı yerde, erken bastıran ilkbahar gecesinin koyu karanlığındaki her şey, mayalanmakta olan kara ve yekpare bir kütle gibi görünüyordu. Edgar, lambaların ışığının altında oturmuş sohbet eden veya kitap okuyan birkaç kişinin yanından korka korka geçti, yalnız kalmak istiyordu. Fakat ilerideki aydınlatılmamış ara yolların gölgeli karanlığında da huzur yoktu. Her yer alçak perdeden fısıltılar ve hışırtılarla doluydu, bunlara bir de yaprakların arasında dolaşan rüzgârın nefesi, uzaklarda sürüklenen adımların sesleri katılıyor, ortalıkta, insanlardan ve hayvanlardan veya huzursuzca uyuyan doğanın kendisinden çıkabilecek iniltilerin, korku dolu iç çekişlerin karıştığı boğuk sesler dolaşıyordu. Burada nefes alan şey sinsi, saklanan bir huzursuzluktu, gizemli, ürkütücü ve tehlikeliydi. Ormanda yeraltından gelirmiş gibi hissedilen bu kaynama belki de sadece ilkbaharla ilgiliydi, fakat ne yapacağını bilemeyen çocuğun içine tuhaf bir korku salıyordu.

Bu dipsiz karanlığın içinde iyice büzülerek bir banka oturdu ve büyükannesine ne anlatacağını düşünmeye başladı. Fakat düşüncelerini toparlayamadan zihninden kayıp

gidiyorlardı, elinde olmadan çevredeki boğuk uğultulara, karanlığın gizemli seslerine kulak veriyordu. Bu karanlık ne kadar korkunç, ne kadar sarsıcı, ama yine de ne kadar esrarlı ve güzeldi! Bütün bu iç içe geçen uğultuları ve çağrıları, bütün bu hışırtıları ve çıtırtıları hayvanlar mı, insanlar mı çıkartıyordu, yoksa rüzgârın hayal gibi elinin marifeti miydi? Kulak kesildi. Duyduğu, huzursuzlukla ağaçların arasında dolaşan rüzgârın sesiydi, fakat –şimdi bunu açıkça görüyordu– birbirine sarılmış çiftler de vardı, aydınlık kenti aşağıda bırakıp bu karanlık tepeyi bilmecemsi varlıklarıyla canlandırmışlardı. Onları buraya neyin çektiğini Edgar anlayamıyordu. Birbirleriyle konuşmuyorlardı, çünkü seslerini duymuyordu, sadece çakıllarda huzursuz adımların gıcırtısını duyuyor, ışık düşen yerlerde gölgeler gibi kayıp geçen siluetler görüyordu. Hepsi de o akşam annesiyle Baron'un yaptıkları gibi sarılıp tek gölge haline gelmişlerdi. Demek ki o tekinsiz ve yakıcı sır burada da karşısındaydı. O sırada giderek yaklaşan ayak sesleri ve alçak perdeden gülüşmeler duydu. Gelenlerin onu bulabileceklerinden korkarak iyice karanlığa çekildi. Fakat o zifiri karanlıkta yokuşu neredeyse el yordamıyla çıkan çift onu görmeden sarmaş dolaş önünden geçti. Tam Edgar rahat bir nefes almıştı ki ayak sesleri oturduğu bankın az ötesinde aniden kesiliverdi. Yüzleri birbirine yaklaştı, ama Edgar onları tam olarak göremiyordu, sadece kadının hafifçe inlediğini, adamın ağzından da çılgınca, tutkulu sözcükler döküldüğünü işitti. Bunaltıcı bir önseziyle çocuğun korkusuna haz dolu bir ürperti karıştı. Bir dakika kadar öyle kaldılar, sonra ayaklarının altında gıcırdayan çakılların sesi tekrar uzaklaşarak karanlığın içinde sönüp gitti.

Edgar ürpererek büzüldü. Şimdi kanı damarlarında eskisinden daha sıcak ve hızlı dolaşıyordu. Bir anda kendini insanı altüst eden o karanlığın içinde katlanılmaz derecede yalnız hissetti; herhangi bir dost sesi duymak için, kucak-

lanmak, aydınlık bir odada sevdiği insanlarla birlikte olmak için müthiş bir istek duydu. Sanki bu bunaltıcı gecenin tüm ürkütücü karanlığı içine çökmüş, göğsünü sıkıştırıyordu.

Ayağa fırladı. Bir an önce büyükannesinin evine gitmek, sıcak, aydınlık bir odada insanlarla bir arada olmak istiyordu. Gitse ne olabilirdi sanki? Dövecekler, azarlayacaklar mıydı? Bu karanlığı ve yalnızlığın dehşetini hissettikten sonra artık hiçbir şeyden korkmuyordu.

Sağına soluna bakmadan yürüdü, birdenbire kendini tekrar villanın önünde buldu. Elini tekrar soğuk tokmağa uzattı. Artık aydınlanmış olan pencereler yeşilliğin arasından ışıldıyordu, her camın ardındaki bildik mekânı içindeki insanlarla birlikte gözünün önünde canlandırdı. Bu kadar yakına gelmiş olmak şimdiden içini mutlulukla doldurmuş, kendisini seven insanlara yaklaşmış olmak bile Edgar'ı rahatlatmıştı. Hâlâ duraksamasının nedeni bu ilk güzel duyguları iyice sindirmekti.

O sırada arkasında korku dolu bir bağırış duydu:

"Edgar bu! O burada!"

Büyükannesinin hizmetçisi çocuğu görmüş, hemen yanına koşarak elinden tutmuştu. İçeride kapılar açıldı, bir köpek havlayarak Edgar'a doğru koşturdu, evdekiler ellerinde fenerlerle dışarıya çıktılar, sevinç ve korku nidaları yükseldi, bağrışmalar ve ayak seslerinin karıştığı sevinçli bir patırtıyla tanıdık siluetler Edgar'a doğru yaklaştı. Önde kollarını açmış gelen büyükannesi vardı ve arkasında da –Edgar rüya gördüğünü sandı– annesi. Kendisi ise yaşlı gözlerle, ürkmüş bir halde titreyerek ne söyleyeceğini, ne yapacağını bilemeden bu sıcak duygu karmaşasının ortasında duruyordu. Ne hissettiğini, duyduğu hissin korku mu, mutluluk mu olduğunu kendisi de bilmiyordu.

Son Düş

Olaylar şöyle gelişmişti: Edgar'ı Baden'da çoktandır bekliyorlardı zaten. Annesi çok öfkeli olmasına rağmen çocuğun deli gibi kaçışı karşısında endişelenmiş ve onu önce Semmering'de aratmıştı. Artık korkunç bir gerilim içinde kötü tahminlerde bulunmaya başlamışken, oğlanın saat üçe doğru garın gişeleri önünde görüldüğü haberi gelmişti. Edgar'ın Baden'a bir bilet aldığını hemen öğrenmişler ve annesi hiç duraksamadan onun peşinden yola çıkmıştı. Gönderdiği telgraflar kendisinden önce Baden'a ve Viyana'ya, babasına ulaşmış ve herkesi heyecana boğmuştu. İki saatten beri de herkes küçük kaçağı bulmak için harekete geçmişti.

Şimdi ellerindeydi, ama hiç şiddet kullanmadılar. Edgar onu içeri alırlarken içinde hissettiği zafer duygusunu bastırmaya çalışıyordu, hepsinin gözlerindeki sevinç ve sevgiyi gördükten sonra kendisine yöneltilen sert sitemlerden hiç etkilenmemesi ne tuhaftı. Zaten bu görünürdeki yapmacık öfke de çok kısa sürdü. Büyükannesi gözlerinde yaşlarla çocuğa sarıldı, bir daha da kimse kabahatinden söz etmedi ve Edgar büyük bir şefkatle kucaklandığını hissetti. Hizmetçi kız ceketini çıkartıp daha sıcak tutacak giysiler getirdi, büyükannesi aç olup olmadığını, bir şey isteyip istemediğini sordu. Sevecen bir kaygıyla sordukları bu sorularla Edgar'a eziyet ediyorlardı, fakat çocuğun tutukluğunu fark edince

sorulardan vazgeçtiler. Daha kısa süre önce hem küçümsediği hem de öylesine özlediği tamamen çocuk olma duygusunun hazzını yaşıyordu yine ve son günlerde bütün bunlardan vazgeçerek yerine tek başınalığın aldatıcı zevkini koyma küstahlığına kalkıştığı için utanç duyuyordu.

Yan odada telefon çaldı. Edgar annesinin sesini duydu, söylediklerini kesik kesik anlayabiliyordu: "Edgar... döndü.... son tren..." Annesinin ona sert davranmak yerine garip, durgun bir bakışla sarılmış olmasına şaşırmıştı. İçindeki pişmanlık giderek büyüyordu, o anda büyükannesinin ve halasının onu sarmalayan ilgisinden kaçmak, içeriye gidip baş başayken annesinden özür dilemek, ona tekrar çocukluğuna dönmek ve söz dinlemek istediğini anlatmak isterdi. Fakat yavaşça ayağa kalktığında büyükannesi korkuyla sordu:

"Nereye gitmek istiyorsun?"

O zaman utançla olduğu yerde kaldı. Artık kıpırdamasından bile korkuyorlardı. Herkesi öylesine tedirgin etmişti ki, şimdi tekrar kaçmak isteyebileceğinden endişe ediyorlardı. Bu kaçıştan ne kadar pişmanlık duyduğunu onlara bir anlatabilseydi!

Sofra kurulmuştu, ona çabucak hazırladıkları yemeği getirdiler. Büyükannesi yanına oturup gözünü bir an ondan ayırmadı. Büyükannesi, halası ve hizmetçi kız onu sessizce sarmalamışlardı, Edgar bu sıcak ilgiyle kendini son derece rahatlamış hissediyordu. Sadece annesinin odaya dönmemesinden huzursuzluk duyuyordu. Ah, kibrinin ne kadar kırıldığını bir bilseydi mutlaka yanına gelirdi!

O sırada dışarıda bir arabanın sesi ve kapının önünde durduğu duyuldu. Herkes o kadar irkildi ki Edgar da tedirgin oldu. Büyükannesi dışarıya çıktı, karanlıkta konuşmalar işitildi, Edgar birden babasının gelmiş olduğunu anladı. Odada tekrar yalnız kaldığını fark edince ürktü ve bu kısa süreli yalnızlık bile çocuğu tedirgin etmeye yetti. Babası

sert biriydi, gerçek anlamda korktuğu tek kişi oydu. Dışarıya kulak verdi, babası sinirliydi, yüksek sesle ve öfkeyle konuşuyordu. Bir yandan da büyükannesinin ve annesinin yatıştırıcı sesleri duyuluyordu, belli ki onu yumuşatmaya çalışıyorlardı. Fakat sesi, aynı o anda yaklaşmakta olan ayak sesleri gibi sertti, babası giderek yaklaşıyordu, artık bitişik odanın önündeydi ve sonunda kapı aniden açıldı.

Babası çok uzun boyluydu. Gergin ve belli ki gerçekten öfkeye kapılmış haliyle içeriye girdiğinde Edgar onun karşısında kendini çok küçük hissetti.

"Sen ne yaptığını sanıyorsun çocuk, kaçıp gitmek de ne demek oluyor! Sen anneni nasıl böyle korkutursun?"

Sesi çok hiddetliydi, konuşurken ellerini sert hareketlerle sallıyordu. Şimdi onun arkasından sessizce annesi içeriye girmişti. Yüzü gölgelenmişti.

Edgar sesini çıkartmadı. Kendini savunması gerektiğini hissediyordu, fakat aldatılmış ve dövülmüş olduğunu nasıl anlatırdı? Babası bunu anlayabilir miydi?

"Eee, niçin konuşmuyorsun? Söylesene, ne oldu? Korkmadan söyleyebilirsin! Kötü bir şey mi oldu? Sebepsiz yere kaçmaz insan! Birisi sana bir şey mi yaptı?" Edgar duraksadı. Olanları hatırlamak öfkesini yeniden canlandırmıştı. Tam anlatmak üzereydi ki, o sırada annesinin babasının arkasından garip bir hareket yaptığını görünce kalbi duracak gibi oldu. Önce ne olduğunu anlamadı. Ama annesine baktığında gözlerinde bir rica, bir yalvarış okudu. İşaretparmağını da susmasını belirtmek için dudaklarına götürmüştü.

Edgar bütün bedenini aniden sıcacık bir şeylerin, dizginsiz, derin bir mutluluğun sardığını hissetti. Annesinin sırrını saklamasını istediğini, onun kaderinin kendi çocuk dudaklarının arasında durduğunu anlamıştı. O zaman içini, annesi ona güvendiği için müthiş bir sevinç ve gurur kapladı, kendi suçunu daha da abartarak artık bir erkek olduğunu göstermek istedi. Kendini toparlayıp konuştu:

"Hayır, hayır... bir nedeni yok. Annem bana çok iyi davranıyordu, fakat ben yaramazlık yaptım. Kötü davrandım... o zaman... o zaman korktuğum için kaçtım."

Babası oğluna hayretle baktı. Her şeyi beklemişti, ama böyle bir itirafı değil. Öfkesi yatıştı.

"Peki, pişman olduysan mesele yok. Üzerinde daha fazla durmayacağım artık. Ama bir daha böyle bir şeyin tekrarlanmaması için umarım ileride daha dikkatli olursun."

Babası karşısında durup çocuğun gözlerinin içine baktı, sesi şimdi iyice yumuşamıştı.

"Çok solgun görünüyorsun. Ama bana öyle geliyor ki şimdi biraz daha olgunlaştın. Böyle çocuklukları bir daha yapmazsın sanırım; artık küçük bir yaramaz değilsin sen, aklı başında davranacak bir yaştasın."

Edgar bütün bu zaman boyunca hep annesine bakmıştı. Gözlerinde bir kıvılcımın parladığını görür gibi oldu. Yoksa bu ışığın yansıması mıydı sadece? Hayır, gözlerindeki nemli ve aydınlık pırıltı gerçekti; dudaklarının kıyısında da teşekkür anlamında bir gülümseyiş vardı. Sonra Edgar'ı yatmaya gönderdiler ama yalnız kalacağı için hiç kederlenmedi. Düşüneceği o kadar çok şey, o kadar renkli ve değişik anılar vardı ki. Yaşadığı bu ilk büyük deneyimin verdiği güçlü duygu son günlerde yaşadığı tüm acıları siliyor, gelecekte olacakların gizemli önsezisiyle mutluluk duyuyordu. Dışarıda gecenin koyu karanlığında ağaçlar sallanarak uğulduyordu, ama Edgar artık korkmuyordu. Hayatın zenginliğiyle tanıştıktan sonra tüm sabırsızlığından kurtulmuştu. Kendini, yaşamı o gün ilk kez, çocuklara söylenen bir yığın yalanın ötesinde, bütün haz ve tehlike dolu güzelliğiyle çıplak görmüş gibi hissediyordu. Günlerin böylesine dolu, böylesine yoğun acılar ve sevinçler arasında gidip gelerek yaşanabileceği daha önce hiç aklına gelmezdi. Önünde daha pek çok böyle gün olduğunu, bütün bir yaşamın gizlerini açmak üzere onu beklediğini düşünerek mutluluk duyuyordu. Yaşamın

zenginliğine dair ilk izlenimlerini edinmişti, ilk kez insanın doğasını, düşman göründüklerinde bile birbirlerine ihtiyaçları olduğunu anlıyor, insanlar tarafından sevilmenin güzelliğini fark ediyordu. Herhangi bir şeyi veya herhangi birini nefretle düşünmek elinden gelmiyordu, hiçbir şeyden pişmanlık duymuyordu, bu yeni duyguların dünyasına geçen kapıyı açtığı için en büyük düşmanına, Baron'a bile şükran duyuyordu.

Rüyalar âlemine geçmek üzereyken, zihninde görüntüler sislere bürünürken karanlıkta bütün bunları düşünmek çocuğa çok hoş ve tatlı geliyordu. Tam uykuya dalacakken kapının açıldığını birinin yavaşça içeriye süzüldüğünü hissetti. Tam olarak bir şey göremedi, artık gözkapakları iyice ağırlaşmıştı. Fakat yumuşak, sıcak, şefkatli bir yüzün yanaklarına dokunduğunu hissetti ve annesi olduğunu anladı, onu öpüp saçlarını okşuyordu şimdi. Kendini gözyaşlarına karışan bu öpücüklere bırakırken bunu konuşmamış olduğu için bir teşekkür, bir barışma olarak kabul etti. Annesinin sessiz gözyaşlarının, artık yaşlanmakta olan kadının bundan sonra sadece çocuğuna ait olmak istediğine dair bir vaat ve kendi hazlarıyla, kendi maceralarıyla bir vedalaşma olduğunu ancak yıllar, yıllar sonra anladı. Çocuk, onu fayda getirmeyecek bir maceradan kurtardığı için annesinin de kendisine ne kadar minnet duyduğunu bilmiyordu. Kadın bu kucaklayışla ona gelecekteki hayatı için miras olarak aşkın hem acı hem tatlı ağırlığını bırakıyordu. Çocuk bütün bunları o zaman anlamadı, fakat bu denli sevilmenin çok huzur verici olduğunu ve bu sevgi sayesinde şimdiden evrenin büyük sırrına bağlandığını hissetti.

Annesinin elleri ve dudakları uzaklaşıp sessizce yanından ayrıldığında, Edgar'ın içinde bir sıcaklık, dudaklarında bir nefesin esintisi kaldı. Bu yumuşacık öpücükleri ve şefkatli kucaklanışı sık sık hissetme isteği içine bir okşayış gibi dokunup geçti, fakat o kadar öğrenmek istediği büyük sırrın de-

rin önsezisi artık uykunun ağırlığıyla gölgelenmişti. Yaşadığı son saatlerin bütün o renkli görüntüleri gözlerinin önünden bir kez daha geçti, çocukluğunun kitabı, sayfalarını bir kez daha baştan çıkartırcasına önüne serdi. Sonra Edgar uykuya daldı ve hayatının en derin rüyası başladı.